

ELSŐ KÉZBŐL A HADERŐRŐL!

magyar

HONVÉD

www.honvedelem.hu

A Honvédelmi Minisztérium magazinja - 2017. március XXVIII. évf. 3. szám - 390 Ft

ÉGEN JÁRÓK

977086569300617003

6

AZ IDEI ÉV EGYIK LEGNAGYOBB FELADATA A ZRÍNYI 2026 PROGRAMBAN FOGLALTAK MEGVALÓSÍTÁSÁNAK ELINDÍTÁSA, VÉGREHAJTÁSA. FOLYTATÓDNAK A FEJLESZTÉSEK, EMELLETT KATONÁINKNAK A DÉLI HATÁRSZAKASZON, ILLETVE KÜLÖNBÖZŐ NEMZETKÖZI HADGYAKORLATOKON IS HELYT KELL ÁLLNIUK.

Folytatódik a korszerűsítés

ERŐN FELÜL

NEHÉZ ESZTENDŐ VÁR A HONVÉDSÉGRE 2017-BEN, AM FOLYTATÓDNAK A MEKKESZDETTI INTÉZKEDÉSEK, AMELYEK AZ ÁLLOMÁNY MEŐTÖBB MEGBECSÜLÉSÉT CÉLOZZÁK, A FEJLESZTÉSEK PEDIG RÉG NEM LÁTOTT TEMPÓBAN VALÓSULNAK MEG A KÖVETKEZŐ IDŐSZAKBAN. DR. BENKŐ TIBOR VEZÉREZREDESEL, A HONVÉD VEZÉRKAR FŐNKÉVEL TEKINTETÜNK ELŐRE AZ IDEI ESZTENDŐT ILLETŐEN.

A magyar-amerikai kapcsolatnak egyik kiemeltje a honvédelmi és a katonai együttműködés volt.

Dinamio-Lyubov 9. Felső-Dunai Városi és Belső Tiszai

HADERŐ

is, amely önként és tudatosan gondolkodik és csatlakozik az ország honvédelmi Erőinek a hátrók az egyik pillére a magjából terület elvárta szervezetben átalakító feladatok tartalmak rendező, emellett ideai új azáltal, megjelölt feltelesen, honvéri eszközökkel szűlő meg a Magyar Honvédség a feladatokat. Ezt a célj szejelget a honvédelmi Sporsőségesség létrehozása, illetve a kádd-rendező is.

— És milyen beszerzéseket, fejlesztéseket tervez a tarca a program egészében?

— Már tavaly is közel kétezer tervezési lépésről, illetve -mintegy hétévmillárd forint értékben - speciális pályázatok beszerzéseit tett meg. Megkezdődött a katonai együttműködésük, ruházatok megújítása, az új eszközökkel a hadgyakorlatok egyarántkal történő ellátás folytatásában rajlik. A fejlesztési idők is folytatódnak, ezek középpontjában

továbbra is az ember, a katonai kiemelt figyelemmel az egyes ellátó-rendszerek, a rehabilitáció, a fegyverszerelés és a haditechnika eszközökben.

— Utóbbiak tekintetében különösen sokat látunk visszafertőtlenítő és forrás- és megújításra képesek bővítés, ami szintén megkezdődött tavaly.

— Elengedhetetlen a legújabb technológiák megújítása. A jelenlegi rendelkezésre álló AN-26-os szállító repülőgépek három-négy évtized

szolgálnak, és bór miképpen, biztonságos, jó eszközök, mégis eljött ideje az új. Honvédelmi feladatok nem is képesek minden esetben elvégezni a honvédség feladatát. A cél tehát egy, a kor színvonalának megfelelő, biztonságos és költségkímélő típusú repülőgép, amely megújított rajlik a honvédség hátrók és a tárlatban. A J2-52-es repülőgépek kiválóan eledelben, hánnyal megkezdtek az elő körben beszerzett még új, Zlin típusú kétépítő repülőgép. Ezek kiképzése, felkészítése, de akár a határterület felkészítése megkezdése, sőt, szükség esetén például az arctól helyet felkészítése is bevetésről lesznek. A személyi állományt úgy szerveztek meg, hogy mire megkezdjük az új gépek a pilótákat a földi kiképző központok mindegyike létezik illos, és azonnal használható is vehetők azokat. Emellett szerepet nyer a repülőgépek felkészítése, amelyek a pilóták képzését segítik, a kiegészítő a vadászrepülőgépek előre.

— Mi a helyzet a helikopterekkel?

— Tavaly két AS-350B típusú helikoptert hoztunk a helikopterrepülőgépek, és jelen visszakerül a 2016-ban nagyjavításra kiállított egy Mi-17-es szállítóhelikopter is. Ez egy átmeneti döntés eredménye, a helikopter kivételében azonban a helikopterek két évtől újadik létező feladatokat. Ugyanakkor ez nem váltja ki a további felkészítést, miszerint új, illetve újabb gépek is felülnek.

— Van-e bármi alapjait a sajátban megjelölt információkat a beszerzés új helikopterek típusa illos?

— A típus emellett a beszerzésnél számos meghatározó, csak a feladat, illetve a követelmények, amelyekkel alkalmasnak kell lennie ezeknek a gépeknek. Így minden a sajátban megjelölt konkrét típus csak felkészítés és támogatás alapjait.

— Mik a tavalyi a határterület feladatok között? Lesznek-e változások?

— Azaz szándékunk, hogy továbbra is szükség lesz a katonák helytálló

SZEREGEZHETLE

Összel már a botkormánytól fogják PILOTÁJELÖLTÉK

A HONVÉD VEZÉRKAR FŐNKÉVEL, DR. BENKŐ TIBOR VEZÉREZREDESEL, AZ IDEI ESZTENDŐT ILLETŐEN.

Összel már a botkormánytól fogják a katonák szűk körben felkészítik az ország és a magyar emberek biztonságának garáncolására. Ez az országban hasonlóan néhez lesz. A 2016-ban megkezdett, az embert, a katonát

SZEREGEZHETLE

Változások előtt a kecskeméti repülőbázis KETTŐS SZEREPBEN?

HONVÉDELMI ÉS A HONVÉD VEZÉRKAR FŐNKÉVEL, DR. BENKŐ TIBOR VEZÉREZREDESEL, AZ IDEI ESZTENDŐT ILLETŐEN.

SZEREGEZHETLE

Különböző sport, sorakozás

1918. MÁRCIUS 21. ORKÁNYI KÖZVÉDELMI FELADATOK, AZ ERŐK ELKÉSZÜLÉSE, A HONVÉDELMI SPORSŐGESSÉG LÉTREHOZÁSA, ILLETVE A HONVÉDELMI SPORSŐGESSÉG ELKÉSZÜLÉSE, A HONVÉDELMI SPORSŐGESSÉG ELKÉSZÜLÉSE, A HONVÉDELMI SPORSŐGESSÉG ELKÉSZÜLÉSE, A HONVÉDELMI SPORSŐGESSÉG ELKÉSZÜLÉSE.

EGÉN JÁROK

24 Tizenhét másod-helikoptervezető jelölt kezdte meg Szolnokon az átképzést a Mi-8-as és a Mi-17-es típusokra.

28 Öt és fél milliárd forintot biztosít a kormány a kecskeméti repülőbázis polgári célú fejlesztésére.

38 A Magyar Honvédség számos alakulata használ napjainkban ejtőernyőt, különböző feladatokra és célokra.

**A MAGYAR HONVÉD
MAGAZIN KÖVETKEZŐ
SZÁMA
2017. ÁPRILIS 14-ÉN
JELENIK MEG.**

HM ZRÍNYI
TÉRKÉPÉSZETI ÉS KOMMUNIKÁCIÓS
SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ NONPROFIT KFT.

HADERŐ

Középpontban a katona	4
Erőn felül	6

NAGYVILÁG

Radar	10
Missziós hírek	12

SEREGSZEMLE

Életmentők	14
Hidegindítás	18
Februárban történt	20
Pilótajelöltek	24
Kettős szerepben?	28
Kapcsolattartók	32
Háttérben	34
Bíbor mezőkön	36
Égen járók	38
Egyszerű és hatékony	42
Orrban jók	44

HADITECHNIKA

Kettős védelem	46
----------------	----

HÁTORSZÁG

Ahol a múlt a jelen is	50
A reformáció emlékére	54
Kicsi, de otthonos	58
Közérdekű	62

**A Honvédelmi
Minisztérium magazinja
XXVIII. évfolyam 2017. 3. szám**

Kiadja a HM ZRÍNYI Térképészeti és Kommunikációs Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság.

Felelős kiadó:

Benkóczy Zoltán
ügyvezető

Nyomtatás:

A kft. saját nyomdájában

Felelős vezető:

A kft. ügyvezetője

Szerkesztőség: 1087 Budapest, Kerepesi út 29/B Postacím: 1440 Budapest, Pf. 22 Tel.: 459-5315, HM: 27-913 fax: 459-5351

E-mail: magyarhonved@armedia.hu
facebook.com/MagyarHonved

Megbízott főszerkesztő:

Feith László

Főmunkatárs:

Szabó Béla

Olvasószerkesztő:

Györi László

Lapszerkesztők:

Sinka István, Trautmann Balázs

Régió-tudósítók:

Galambos Sándor, Kálmánfi Gábor

Fotóriporterek:

Dévényi Veronika,
Rácz Tünde (képszerkesztő), Tóth László

Tervezőszerkesztő:

Gábor Mariann

E havi magazinunkat

Feith László **szerkesztette**

Borítófotó: Dévényi Veronika

ISSN: 0865-6932

Lapunk az Európai Katonai Sajtószövetség (European Military Press Association) tagja

Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlapüzletága (1089 Bp. VIII., Orczy tér 1.), előfizethető valamennyi postán, kézbesítőknél, e-mailben: hirlapelofizetes@posta.hu, faxon: 303-3440.

További információ:

06-80-444-444

50 A helyőrség egykori katonái és a város összefogása eredményeként fejlődik a haditechnikai park Nagyatádon.

MAGYAR HONVÉD

Magyarország nem lehet átjáróház

KÖZÉPPONTBAN A KA

A HM HADTÖRTÉNETI INTÉZET ÉS MÚZEUMBAN TARTOTT ÉVES ÉRTÉKELŐ ÉS FELADATSZABÓ VEZETŐI ÉRTEKEZLETET DR. SIMICKÓ ISTVÁN HONVÉDELMI MINISZTER ÉS DR. BENKŐ TIBOR VEZÉREZREDES, A HONVÉD VEZÉRKAR FŐNÖKE. A RENDEZVÉNYEN RÉSZT VETT ÉS BESZÉDET MONDOTT ÁDER JÁNOS KÖZTÁRSASÁGI ELNÖK.

Az államfő úgy fogalmazott: a 20. század végén, főleg a NATO-csatlakozás után joggal hittük, hogy a magyar katonák fő feladata, felelőssége a felkészülés és a készenlét; klasszikus harcászati tevékenységükre pedig csak a határainktól távol, külhoni missziókban lehet szükség. Ezzel szemben napjainkban a katonák a határok mentén is állandó, napi védelmi feladatokat látnak el, és bár nem a fegyvereké a főszerep, a tét így is Magyarország szuverenitása, önrendelkezése, biztonsága. Jószerivel a teljes Magyar Honvédség részt vesz vagy vett a déli határok védelmében: összesen közel tizenhatezer katona teljesített ott

szolgálatot, mintegy félezer haditechnikai eszköz és jármű segítségével. Jelenleg is több mint hatezren szolgálnak a határon, váltásokban. A cél, érvényre juttatni Magyarország azon jogát és kötelességét, hogy ellenőrzés alatt tartsa saját határait.

– Magyarország nem lehet átjáróház, területére csak ellenőrzött módon léphet bárki – jelentette ki Áder János. Ehhez támogatást is kapunk, jelenleg ennek jegyében működnek együtt katonáinkkal – a csehek és a szlovákok után – az osztrák védelmi erők.

Áder János felhívta a figyelmet a Zrínyi 2026 elnevezésű átfogó honvédelmi és haderő-fejlesztési prog-

ramra, amelynek célja – az új típusú kihívásokhoz megfelelő körülményeket biztosítva – megteremteni az új, 21. századi biztonságot. A közvélemény ugyanakkor a módosuló feltételrendszerben is azt várja, hogy változatlan katonaeényekkel, hűséggel, becsülettel szolgáljon a honvédség állománya.

A köztársasági elnök után dr. Simicskó István honvédelmi miniszter mondott beszédet, leszögezve, hogy a Magyar Honvédség 2016-ban eredményes évet zárt; minden magyar katonának köszönetet mondott szolgálataért, teljesítse feladatait akár helyőrségében, akár a határ mentén, akár külhoni missziókban.

TONA

A tárcavezető rámutatott: az állományt meg kell becsülni, a katonákat kell a középpontba helyezni. Ennek jegyében idén január elsején folytatódott a már korábban megkezdett illetményemelés, a tárca pedig döntést hozott arról, hogy kártalanítást nyújt az állománynak a Honvéd Egészségpénztárral törtétek után. Életbe lépett az egészségkárosodási ellátási rendszer, bővült az árvaellátási rendszer, példaértékű bérmegállapodást kötött a tárca a

szakszervezetekkel, és rég látott mértékű év végi plusz juttatásokat biztosított a katonáknak.

Dr. Simicskó István elmondta: évente a bruttó hazai össztermék (GDP) 0,1 százalékkal nő a védelmi költségvetés, s ezzel az emeléssel történelmi esély nyílik a Magyar Honvédség fejlesztésére, így ennek érdekében meg is indult a közép- és hosszú távú tervezés. A Zrínyi 2026

az elmúlt negyed évszázad legnagyobb haderő-fejlesztési programja, amelynek célja, hogy általa megfelelő válaszokat adjon a honvédség a jelen és a jövő biztonsági kihívásaira.

Mindez változásokat jelent az önkéntes tartalékos rendszerben, ahol a cél az, hogy minden járásban működjön önkéntes tartalékos egység. Megalakult a Honvédelmi Sportszövetség is, amely a sport révén szándékozik megszólítani a fiatalokat. Útjára indul a honvédelmi nevelés kiteljesítésére lehetőséget adó kadétprogram, és ismét él a honvédelmi ösztöndíjas rendszer. Ami a haderő szervezetét illeti, létrejött az MH Katonai Rendészeti Központ, s megerősödött az MH 2. Különleges Rendeltetésű Ezred, amely a jövőben akár dandárképességűvé is válhat. Mindezekon túl, megalakult az önkéntes tartalékos rendszer bővítésében is kulcsszerepet ellátó MH Hadkiegészítő, Felkészítő és Kiképző Parancsnokság.

A technikai eszközöket illetően a tárcavezető kiemelte: a két, balesetet

szennedett Gripent pótolta a honvédség, és 2016-ban két AS-350B könnyűhelikopterrel bővült a légierő gépparkja; ez kicsi, de fontos lépés. Megkezdődött és előreláthatólag májusra befejeződik a Mi-17-es helikopterek nagyjavítása, emellett négy új Zlin kisgép is érkezik a közeljövőben. A gépjármű-fejlesztési program szintén elindult, mint ahogy kiemelt feladat az egyéni felszerelések és a légi szállítóképesség fejlesztése is. Szükség van új helikopterflottára, a tüzér- és légvédelmi képességek fejlesztésére, a híradó-informatikai rendszer modernizálására. Megindult az együttgondolkodás a magyar hadiipar újjáélesztése érdekében is. A cél, hogy 2026-ra a Magyar Honvédség a térség egyik legmeghatározóbb haderejévé váljon.

A továbbiakban dr. Simicskó István és dr. Benkő Tibor vezérezredes zárt körben értékelte az elmúlt évet, illetve szabott feladatot a tárca és a honvédség mintegy kétszáz megjelent képviselője számára.

Folytatódik a korszerűsítés

ERŐN FELÜL

NEHÉZ ESZTENDŐ VÁR A HONVÉDSÉGRE 2017-BEN, ÁM FOLYTATÓDNAK A MEGKEZDETT INTÉZKEDÉSEK, AMELYEK AZ ÁLLOMÁNY MÉLTÓBB MEGBECSÜLÉSÉT CÉLOZZÁK, A FEJLESZTÉSEK PEDIG RÉG NEM LÁTOTT TEMPÓBAN VALÓSULNAK MEG A KÖVETKEZŐ IDŐSZAKBAN. DR. BENKŐ TIBOR VEZÉREZREDESSSEL, A HONVÉD VEZÉRKAR FŐNÖKÉVEL TEKINTETTÜNK ELŐRE AZ IDEI ESZTENDŐT ILLETŐEN.

– Vezérezredes Úr! A jelenlegi kilátások alapján mit gondol, milyen év lesz 2017 a katonák számára?

– A honvédség eddig is kiemelkedő helytállással, sokszor erőn felül végezte feladatait az ország és a magyar emberek biztonságának garantálása érdekében. Ez az esztendő hasonlóan nehéz lesz. A 2016-ban meghirdetett, az embert, a katonát

középpontba helyező programhoz híven számos olyan intézkedés és fejlesztés indult a közelmúltban, amely azt szolgálja, hogy a Magyar Honvédség tagjai hatékonyabban, biztonságosabban és nagyobb megbecsüléssel tudják végezni feladataikat az ország védelmében. Azt várom ettől az évtől, hogy ez kiteljesedjen, látható és érezhető legyen minden katona számára.

– Mindezzel párhuzamosan meghirdették az utóbbi negyedszázad legnagyobb haderő-fejlesztési programját is...

– A kormány úgy döntött, hogy 2026-ig minden évben a GDP-részarány 0,1 százalékaival többet fordít honvédelmi kiadásokra; erre alapozva megkezdődhet a Zrínyi 2026 honvédelmi és haderő-fejlesztési program. 2017 egyik legfontosabb

is, amely önként és tudatosan gondolkodik és cselekszik az ország biztonságáért. Ennek a bázisnak az egyik pillére a megújuló, területi elven szerveződve átalakuló önkéntes tartalékos rendszer; emellett idén új arculattal, megújult felületeken, korszerű eszközökkel szólítja meg a Magyar Honvédség a fiatalokat. Ezt a célt szolgálja a Honvédelmi Sportszövetség létrehozása, illetve a kadétrendszer is.

– **És milyen beszerzéseket, fejlesztéseket tervez a tárca a program égisze alatt?**

– Már tavaly is közel kétszáz te-repjáró gépkocsi, illetve – mintegy hétmilliárd forint értékben – speciális gépjárművek beszerzése történt meg. Megkezdődött a katonák egyéni felszerelésének, ruházatának megújítása, az új eszközökkel és hadigyakorló egyenruhákkal történő ellátás folyamatosan zajlik. A fejlesztések idén is folytatódnak, ezek középpontjában

szolgálnak, és bár működőképes, biztonságos, jó eszközök, mégis eljárt felettük az idő. Hatótávolságuk tekintetében nem is képesek minden esetben biztosítani a honvédség igényeit. A cél tehát egy, a kor színvonalának megfelelő, biztonságosan és költséghatékonyan üzemeltethető szállítórepülőgép-flotta létrehozása, amely megoldást nyújt az elkövetkezendő huszonöt év távlatában. A Jak–52-es repülőgépek kiváltása érdekében, hamarosan megérkezik az első körben beszerzett négy új, Zlin típusú kiképző repülőgépünk. Ezek kiképzésre, felderítésre, de akár a határőrizeti munkát segítő megfigyelésre, sőt, szükség esetén például az árvízi helyzet felmérésére is bevetettek lesznek. A személyzet átképzését úgy szerveztük meg, hogy mire megérkeznek az új gépek, a pilótáktól a földi kiszolgáló műszakiakig mindenki készen álljon, és azonnal használatba is vehessük azokat. Emellett szeretnénk olyan repülőgépeket is beszerezni, amelyek a pilóták kiképzését segítenék, a kisgépektől a vadászgépekig eljutva.

– **Mi a helyzet a helikopterekkel?**

– Tavaly két AS–350B típusú helikopterrel bővült a helikopter-képesség, és idén visszaérkezik a 2016-ban nagyjavításra kiküldött négy Mi–17-es szállítóhelikopter is. Ez egy átmeneti döntés eredménye, a felújítást követően azonban a helikopterek hét évig el tudják látni feladataikat. Ugyanakkor ez nem váltja ki korábbi célkitűzésünket, miszerint új, illetve újszerű gépek is kellenek.

– **Van-e bármi alapjuk a sajtóban megjelent információknak a beszerzendő új helikopterek típusát illetően?**

– A típus ennél a beszerzésnél sincs meghatározva, csak a feladat, illetve a követelmények, amelyekre alkalmasnak kell lenniük ezeknek a gépeknek. Így minden, a sajtóban megjelent konkrét típus csak feltétel-kezéssel és találgatáson alapszik.

– **Mik a tervek a határvédelmi feladatok kapcsán? Lesznek-e változások?**

– Azzal számolunk, hogy továbbra is szükség lesz a katonák helytállá-

Dr. Benkő Tibor vezérezredes

teendője az ebben foglaltak megvalósításának elindítása, végrehajtása. Olyan feladatokat és célokat tűztünk magunk elé, amelyek bőven ellátanak bennünket munkával. A program elődleges célja egy, a katonák felkészültségén és tudásán alapuló, modern eszközökkel felszerelt, a kor biztonsági kihívásaira megfelelő válaszokat adó Magyar Honvédség kialakítása úgy, hogy ezzel egyidejűleg biztosítva legyen a társadalom széles rétegeiből építkező hátszág

továbbra is az ember, a katona áll, kiemelt figyelemmel az egyéni felszerelésükre, a ruházatukra, a fegyverzetükre és a haditechnikai eszközökre.

– **Utóbbiak tekintetében különösen gyakran visszatérő téma a forgó- és merevszárnyas képességek bővítése, ami szintén megkezdődött tavaly.**

– Elengedhetetlen a légi szállító-képességünk megújítása. A jelenleg rendelkezésre álló An–26-os szállító repülőgépek három-négy évtizede

Két zászlóalj fúziójával tavaly alakult meg az MH 2. Különleges Rendeltetésű Ezred.

sára. A határvédelmi feladatokban jelenleg egyszerre körülbelül háromezer katona vesz részt. Ha nem változik a migrációs nyomás, véleményem szerint ez a létszám csökkenthető lesz valamelyest az újabb kerítés megépítését követően.

– Miként kívánja a tárca és a haderő vezetése csökkenteni az állomány leterheltségét?

– A határ menti feladatok komoly erőket kötnek le a honvédség erőforrásaiból, hiszen emellett ellátjuk az alaprendeletesünkből adódó valamennyi feladatunkat is. Tekintettel arra, hogy ezek mennyisége idén sem csökken, igazán csak létszámnöveléssel érhető el eredmény. Ugyanakkor a terhek elviselhetősége érdekében tavaly ősszel megkezdődött a kor színvonalának megfelelő határvédelmi bázisok kiépítése Kelebián, Bácsalmáson, Madarason és Hercegszántón. Ezek egyenként százötven fő elhelyezésére és pihentetésre alkalmas táborok, a használat első tapasztalatai pedig nagyon pozitívak. Bátran mondhatjuk, hogy világszínvonalú tábori körülmények között tölthetik pihenőidejüket a katonák két szolgálat között. A mintegy kilencven szabványos – húsz láb hosszú – konténerből álló bázis egy századnyi katona pihentetését és étkeztetését biztosítja, ugyanakkor tartalmazza a szükséges irodai, egészségügyi ellátó és raktározási funkciókat is. Mindemellett töredékére csökkent az utazási idő is a szállás és a szolgálati hely között,

és ez szintén eredményez bizonyos leterhelés-csökkentést.

– Most már jó ideje szolgálnak a katonák a határon. Tekinthető-e rutinfeladatnak ez a munka?

– Nem szabad annak tekinteni. Még akkor sem, ha sok katona akár fél tucat alkalommal is teljesített már szolgálatot a határon. Számukra sem rutinfeladat azonban, még ha kellő rutinjuk, gyakorlatuk is van benne. A magyar határ mentén összesen közel 16 ezer katonánk fordult meg a különböző váltásokban, ami a honvédség szempontjából szintén komoly gyakorlatot jelent, s ez a másfél év sok tapasztalattal szolgált számunkra is. Katonáink a déli határ mentén végezhettek terepfelmérést, részt vehettek a határzár kiépítésében és a járőrözés is valóságos szolgálati tevékenységet

takar. Mindez azt is jelenti, hogy a honvédségnek minden nap, több mint ötszáz kilométer szélességben gondoskodnia kellett a katonák elhelyezéséről, ellátásáról, a szolgálati feltételek biztosításáról.

– Tavaly új katonai szervezetek is létrejöttek. Melyek az első időszak tapasztalatai ezekkel kapcsolatban?

– Egy év tapasztalatai alapján azt mondhatom: beváltották a hozzájuk fűzött reményeket, teljesítették az elvárásokat. Az MH 2. Különleges Rendeltetésű Ezred határidőre elérte működő készségét, ősszel pedig felvette vitéz Bertalan Árpád ejtőernyős őrnagy nevét. Az alakulat széles körű szakmai felkészültségét mutatja, hogy az ezred 2. különleges műveleti osztaga is megkapta a NATO Combat Ready (harcra kész) minősítését. Az ezred megalakulásával párhuzamosan, az MH különleges műveleti vezetés-irányítási feladatainak ellátására, az MH Összhaderőnemi Parancsnokság bázisán létrejött a Különleges Műveleti Főnökség. Országos hatáskörű szervként létrehoztuk a Katonai Rendészeti Központot, amely hazánk és a magyar emberek közvetlen biztonságának erősítését is szolgálja. Emellett az alakulat külföldre is kiejánlható, a nemzetközi missziókban is szükséges katonai rendőri (military police) képességének kialakítása is folyamatos. Külön elismerés, hogy alakulatként ők kezdhették el viselni elsőként az új gyakorló ruházatot. Az ugyancsak tavaly létrehozott MH Hadkiegészítő,

A határvédelmi feladatokban a katonák szorosan együttműködnek a rendőrökkel.

Felkészítő és Kiképző Parancsnokság pedig kulcsszerepet tölt be a kiképzés és a területvédelmi tartalékos rendszer feladatainak végrehajtásában.

– **A missziós szerepvállalásra átérve: milyen változások várhatók a Balkánon?**

– A nemzetközi műveletekben lévő katonáink több mint fele a nyugat-balkáni hadszíntéren szolgál, a KFOR-kontingens a jelenlegi legnagyobb létszámú magyar műveleti szerepvállalásunk, mintegy 350 fővel. Ami a jövőt illeti: hazánk nyugat-balkáni védelempolitikai érdekeinek megfelelően, a műveletből kivonuló Portugáliától átvesszük a KFOR Taktikai Manőver Zászlóalj vezető nemzeti szerepét. A Magyar Honvédség március elsejétől a Novo Seló-i táborba vonta össze a műveleti területen lévő manővererőit, vezető nemzeti feladatának ellátása érdekében.

– **Mit tud mondani az erbili kontingens munkájáról? Várhatók-e változások ott?**

– Az „Iszlám Állam” közös értékeinket és érdekeinket fenyegeti. Irak és Szíria stabilizációja létfontosságú, mert ezáltal csökkenhet a terrorfenyegetettség és a migrációs nyomás Európában, s így Magyarországon is. Céljaink eléréséhez együttműködésre van szükség: Magyarország támogatja a nemzetközi közösség stabilizációs erőfeszítéseit Irakban és Szíriában egyaránt, ezért is vesz részt ebben a közös szövetségi feladatban. Irakban jelenleg mintegy százötven katonánk végzi az „Iszlám Állam” ellen harcoló pesmergák kiképzését, és a kitűzött közös célok elérése érdekében egyelőre nem csökkenthetjük e vállalásunkat. Ugyanakkor ne feledjük, ott vannak a magyar katonák még Afganisztánban is. Ebből a két országból nagy számban érkeznek migránsok az Európai Unióba, tehát katonai jelenlétünkkel is hozzájárulunk a migrációt kiváltó okok gyengítéséhez.

– **Milyen nemzetközi gyakorlatokban veszünk részt idén, és melyek ezek közül azok, amelyeket már a fokozottabb, keletre szóló erődemonstrációk jegyében tervezett meg a NATO?**

– Az év legnagyobb nemzetközi gyakorlatorsorozata a Saber Guardian 2017 lesz. Ez az Egyesült Államok

Az országos hatáskörű szervként működő Katonai Rendészeti Központ hazánk és a magyar emberek közvetlen biztonságának erősítését is szolgálja.

szárazföldi haderejének Európában állomásozó katonai szervezetei által támogatott, nagy láthatóságú kiképzési esemény, amelyet több tagországban, köztük Magyarországon hajtanak végre. Ez a gyakorlat, a NATO varsói csúcstalálkozóján megfogalmazottaknak megfelelően, a hiteles kollektív védelmi képességeket demonstrálja. Jó alkalmat teremt arra, hogy a szövetséges partnerek a gyakorlat terén is erősítsék együttműködésüket a közös célok érdekében. Hét ország tizenhét nemzeti gyakorlatát kapcsolják be ide, mintegy 40 ezer fő részvételével, amelynek súlypontja a fekete-tengeri, vagyis a déli régió. A gyakorlatorozat éleslövészetekkel egybekötött, terepen végrehajtott harcászati gyakorlatokból, valamint számítógéppel támogatott törzsvezetési gyakorlatból áll össze.

– **Mi lesz a mi szerepünk ebben a gyakorlatorsorozatban?**

– Hazánkban is jelentős katonai csapatmozgások történnek majd levegőben, közúton és vasúton július során, illetve Magyarország is helyszíne lesz néhány gyakorlatnak. Különböző módon veszünk részt a részgyakorlatokban: szerepet kapnak a különleges műveleti erők, a szárazföldi alakulatok és a logisztikai biztosítás, és természetesen a légierő is a Gripenekkel. Az események közül külön kiemelt a Szentesi Fokos 2017, amelynek keretében katonáink Győr környékén, pontonhidakkal fogják segíteni a Dunán a NATO-alakulatok átkelését nappal és éjszaka. Ez példá-

ul egy olyan képességünk, amelyben kiemelkedők vagyunk nemzetközi szinten is. A Gripenek légvédelmi és közvetlen légi támogatási feladatokat hajtanak végre a szárazföldi csapatok segítése érdekében a gyakorlat mozzanatai során, így többek között a dunai átkelésnél is. Várpalotán a visegrádi országok nagy láthatóságú Brave Warrior 2017 gyakorlatát rendezzük meg amerikai részvétellel. A Swift Response 2017 gyakorlaton a kijelölt amerikai erők – összesen körülbelül 3500 fő és tizenhét C-130 Hercules szállító repülőgép – az MH Pápa Bázisrepülőtérre települnek, és innen indítják a Romániába és Bulgáriába tervezett ejtőernyős műveleteiket. A Magyarországon rendezendő Black Swan 2017 pedig a Saber Guardian 2017 különleges műveleti gyakorlata lesz.

– **Januárban hivatalba lépett az új amerikai elnöki adminisztráció. Mire számíthatunk a katonai kapcsolatok terén, és mit vetít előre az olyan legendás tábornokok magas pozícióba kerülése, mint James Mattis vagy H. R. McMaster?**

– A magyar–amerikai kapcsolatok egyik kiemelkedő eleme mindig is a katonai együttműködés volt, és e jó kapcsolat folytatására törekszünk az új washingtoni kormányzat időszakában is. Az említett tábornokok óriási szakértelemről tettek tanúbizonyságot aktív katonai szolgálatuk alatt is, ezért úgy gondolom, új besorozásukban is kiválóan megállják a helyüket.

ÚJABB SZÁZADNYI BŐVÍTÉS

A pakisztáni légierő február 16-án ünnepélyesen átvett egy újabb századnyi JF-17 Thunder Block II. vadászbombázót. A most hadrendbe állított 16 repülőgép a légierő 14. vadászbombázó századához került, amelynek bázisa Afganisztánhoz, a folyamatosan hadműveleti területnek minősülő, törzsi irányítású területekhez, továbbá Kasmírhoz, Pakisztán és India konfliktusának fő forrásához egyaránt közel fekszik. Az irányított levegő-föld rakétákkal és bombákkal is felszerelhető, kínai-pakisztáni közös fejlesztésű és gyártású JF-17-esekből a rendszeresítés óta (2007) már több mint 70 áll hadrendben. A tervek szerint összesen 150 ilyen vadászbombázó kapja meg a pakisztáni felségjelzést.

Pakistan Observer

NÉGYBŐL NÉGY

Sikeres rakétaindításokkal fejezte be az amerikai haditengerészet 9. tengeralattjáró csoportjának egyik Ohio-osztályú, nukleáris meghajtású rakétahordozó tengeralattjárója a február 16-án véget ért háromnapos tesztprogramját. A tesztelés során a valós műveleti körülményeket élethűen imitálták, s ez négy UGM-133 Trident II D5 interkontinentális ballisztikus rakéta víz alatti indítását is jelentette – természetesen a termonukleáris robbanófejek nélkül. Az Amerikai Egyesült Államok nyugati partján lévő, Washington állambeli Bangor kikötőjében állomásozó csoport állományába 14 Trident-hordozó, valamint két, hagyományos robbanófejjel ellátott UGM-109E Tomahawk cirkálórakétákkal felszerelt Ohio-osztályú tengeralattjáró tartozik.

Amerikai Haditengerészet

SZUPERMACSKA A SIVATAGBAN

Az egyesült arab emírségekbeli Abu-Dzabi-ban megrendezett haditechnikai kiállításon mutatkozott be a SUPCAT cég különleges műveleti erőknek szánt új, HMT 400 Desert könnyű terepjáró járműve. A brit haderőben már jól ismert, Afganisztánban is bizonyított, és Kanadába ugyancsak exportált Jackal könnyített változata kifejezetten a szaúd-arábiai hadsereg igényeinek megfelelően készült. A sivatagi környezet miatt fontos volt a minél kisebb saját tömeg: így a nyitott jármű nem kapott páncélzatot. A négy kerék légnyomása központilag szabályozható, s a motor hűtésének teljesítményét is megnövelték. A két géppuskával felfegyverezhető jármű befér a CH-47E Chinook nehéz szállítóhelikopter belsejébe is.

SUPCAT

INDULHAT A FEJLESZTÉS

Az orosz TASZSZ állami hírügynökség értesülése szerint az indiai és az orosz fél megegyezett a közös, ötödik generációs indiai vadászbombázó repülőgép kutatási-fejlesztési programjáról. Az orosz T-50 PAK-FA típusra alapozott indiai gép kifejlesztéséről még 2007-ban egyezett meg a két ország vezetése. Az orosz légierő már nyolc prototípussal repül, ugyanakkor az indiai változat tervezése még el sem kezdődött. A most kiszivárgott információk szerint az indiai gép ugyanolyan technikai színvonalú lesz, mint az orosz változat – igaz, az még mindig kérdéses, hogy milyen indiai fejlesztésű fedélzeti rendszer és fegyver kerülhet majd az eredeti alkatrészek helyére.

TASZSZ

HATOS CSOMAG

A német haditengerészet számára hat MKS-180 korvetet rendelt meg a védelmi minisztérium. 2016 októberében még négy korvett vásárlásáról szóltak a hírek, majd arról, hogy elhalasztják a beszerzést (további két úszóegység sorsáról pedig 2030 körül akartak dönteni). Ursula von der Leyen védelmi miniszter szökvivője szerint azonban kiderült, szükség van mind a hat hajóra, és lehetőleg minél gyorsabban. A 2023-tól hadrendbe álló korvettekre 127 milliméter űrméretű löveg, illetve nehezen észlelhető kialakítású, 185 kilométeres hatótávolságú Naval Strike Missile, hajók elleni rakéták kerülnek. A norvég Kongsberg gyár rakétáinak megvásárlását szintén a közelmúltban jelentették be.

Reuters

SEGÍTSÉG PAKISZTÁNNAK

Az amerikai kormány 35 millió dollár értékben 40 MaxxPro Dash DXM robbanásvédtett gumikerekes páncélozott járművet adományoz Pakisztánnak. A magyar katonák számára is ismerős MaxxPro-család kisebb, könnyebb, jobb terepjáró képességű tagjait a pakisztáni haderő 2018 októberéig kapja meg. A járművek alja V alakú, így az aknáknak, improvizált robbanószerkezetek robbanásakor keletkező lökéshullámot oldalra vezeti el. A jármű alappáncélzata a kézfegyverek és a közepes géppuskák lövedékei ellen nyújt védelmet, de pótpáncélzat elhelyezésével tovább növelhető a bent ülők biztonsága.

Amerikai Védelmi Minisztérium

TÁBORNOKI ▶ LÁTOGATÁS

Mazar-e Sharifba látogatott Scott A. Howell vezérőrnagy, az afganisztáni NATO Különleges Műveleti Erők Parancsnokságának (NATO Special Operations Component Command – Afghanistan, NSOCC-A) parancsnoka. A vizit célja az volt, hogy az amerikai, a német és a magyar különleges műveleti kontingensek parancsnokaitól személyesen is tájékozódjon az északi régióban végzett kiképző tevékenységről, mentorálásról, illetve a műveletek helyzetéről. Az Eltökélt Támogatás Művelet (Resolute Support Mission) keretében az afgán különleges erők kiképzése és támogatása terén végzett munka elismeréseként, Howell vezérőrnagy az MH Különleges Műveleti Kontingens három tagjának parancsnoki emlékérmét adott át.

Kép és szöveg: honvedelem.hu

ÜNNEPI ▶ ÁLLOMÁNYGYŰLÉS

Ünnepi állománygyűlést rendeztek a szarajevói Butmir táborban az MH EUFOR Kontingens távozó, 19. váltásának katonái részére. A rendezvényen Négyesi József, hazánk bosznia-hercegovinai nagykövete megköszönte a kontingens elmúlt hat hónapban végzett munkáját. Ezt követően Sáfár Albert dandártábornok, az EUFOR törzsfőnöke, rangidős nemzeti képviselő emléktárgyat adott át Vig Tibor őrnagynak és Dede Gyula őrnagynak. Jely Gusztáv őrnagy, Győri Ákos százados, Tóth Barnabás százados, Käfer István hadnagy, Nagy Ádám hadnagy, Gulyás Györgyi törzsszázlós, Demeter Ottó főtörzsőrmester és Földes Orsolya főtörzsőrmester munkáját pedig emléklappal ismerte el.

Kép és szöveg: Hübler Ildikó főhadnagy

LŐBAJNOKSÁG ▶ ÉS KERESZTKÉPZÉS

A KFOR Harcászati Tartalék Zászlóalj magyar századának szervezésében magyar és portugál katonák részvételével löbajnokságot tartottak a Kicic helységben lévő KFOR-lőtérén. A rendezvény fő versenyszáma a Magyar Honvédség löbajnokságairól ismert 7-es számú speciális lögyakorlat, ismertebb nevén a „tűzcsoportpárbaj” volt. A szervezők a versenyen kívül keresztképzést is biztosítottak, amelynek során a portugál katonák kipróbálhatták a Magyar Honvédségben rendszeresített Glock 17 típusú pisztolyt, az AK-63-as gépkarabélyt és a PKM-géppuskát, a magyaroknak pedig lehetőségük volt löni a legendás Walther P38 típusú pisztollyal, a Heckler & Koch G3 gépkarabélyllyal és az MG3 géppuskával is.

Kép és szöveg: Kozák Piroska százados

KFOR Kontingens 15. váltásának katonái immár második alkalommal vettek részt ilyen eseményen. Ezúttal összesen 80 katona – köztük 29 magyar – adott vért.

Kép és szöveg: Kozák Piroska százados

A pristinai Slim Lines táborban várta önkéntes véradásra a katonákat a Koszovói Nemzeti Vérellátó Központ, a KFOR JMED, valamint a KFOR Harcászati Tartalék Zászlóalj Egészségügyi Központja. A koszovói misszióban szervezett véradások célja a helyi véradóállomás támogatása, valamint a helyi szervezetekkel kialakult kapcsolat ápolása. A Koszovói Nemzeti Vérellátó Központ számára rendkívül jelentős a katonák hozzájárulása a vérbank feltöltéséhez, hiszen a rendelkezésre álló vérmennyiség és a beérkező igények jelenleg még nincsenek arányban. Az MH

◀ ÖNKÉNTES VÉRADÁS

léklapot. Legutóbb pedig Georg Oel ezredes, a KTCC német parancsnoka a peshmerga erők felkészítését végző katonáink munkáját megszemlélve, négy magyar kiképzőt KTCC-parancsnoki elismerésben részesített.

Kép és szöveg: honvedelem.hu

Az MH Iraki Kiképzés-biztosító Kontingens harmadik váltásának állománya a kurd biztonsági erők felkészítésében vesz részt, s munkájuk eredményeként a magyar katonák már több alkalommal is elismerésben részesültek. Néhány hete a Kurdisztáni Kiképzés-koordináló Központ (Kurdistan Training Coordination Center – KTCC) vezénylőzászlósa, CSM (Command Sergeant Major) Richard Van Laar hét magyar kiképzőnek adott át em-

◀ ELISMERÉSEK AZ IRAKBAN SZOLGÁLÓ MAGYAROKNAK

látogatás során találkozott a 4. szektor parancsnokával, Rudolf Eštok alezreduddel, valamint a magyar kontingens katonáival a 91-es járőrbázison, Nicosiában, Famagustán és Athienouban. *Csehi Attila törzsszázlós; fotó: UNFICYP*

Az ENSZ Ciprusi Békefenntartó Missziójának (UNFICYP) főparancsnokságán évente kétszer rendezik meg azt az ünnepséget, amelynek során a ciprusi misszióban szolgáló katonákat ENSZ-békefenntartó medállal tüntetik ki. A téli medálparádén a misszió vezetői, Elizabeth Spehar, illetve Mohammad Humayun Kabir vezérőrnagy, továbbá Horváth Gábor dandártábornok, az MH Összhaderőnemi Parancsnokság szárazföldi haderőnemének megbízott főnöke tűzték fel a medálokat a katonák zubbonyára. A magyar delegáció a háromnapos ciprusi

◀ CIPRUSI MEDÁLPARÁDÉ

Kétmillió ember ellátásáért felelnek

ÉLETMENTŐK

HONVÉD

AZ ORSZÁG EGYIK LEGMODERNEBB GYÓGYÍTÓ KOMPLEXUMA, AZ MH EGÉSZSÉGÜGYI KÖZPONT HONVÉDKÓRHÁZ HAT TELEPHELYEN MŰKÖDIK, S MINTEGY KÉTMILLIÓ EMBER ELLÁTÁSÁÉRT FELEL.

Az MH Egészségügyi Központ gyógyító feladatait a Honvédkórház látja el hat telephelyen, katonaegészségügyi feladatokkal kiegészítve. A fővárosban a fekvőbetegekről a Róbert Károly körüti székhelyen és a volt pesti MÁV-kórházban gondoskodnak, a volt budai MÁV-kórházban krónikus utókezelő és rehabilitációs feladatokat végez. A fővároson kívül három rehabilitációs központ tartozik a Honvédkórház szakmai felügyelete alá: Balatonfűreden a Kardiológiai Rehabilitációs Intézet, Hévízen pedig két rehabilitációs intézet működik, ahol a betegek gyógyulását és fizikai képességeik helyreállítását segítik.

Dr. Tamás Róbert ezredes

SPECIÁLIS KÉPESSÉGEK

– A Honvédkórház gyógyító tevékenysége két részből áll. Az egyik – a területi ellátási kötelezettségünk-ből adódóan – a polgári lakosság ellátása. Ebbe a körbe tartozik a főváros több kerülete és az észak-magyarországi nagytérség lakosságának jelentős hányada. A másik rész pedig az igényjogosultak, azaz a MAV-dolgozók, a katonák, a rendőrök, a tűzoltók, a katasztrófavédelmi szakemberek és a kéményseprők egészségügyi ellátása. Utóbbiak azért, mert ezt a feladatrendszert is a katasztrófavédelem vette át tavaly nyáron – mondja dr. Tamás Róbert ezredes, a Honvédkórház orvosigazgatója, akitől megtudjuk azt is, hogy néhány speciális szakterületen – az egyik ilyen például az érsebészet – nemcsak a budapesti lakosok,

hanem a főváros vonzáskörzetében lévő településeken élők is az ellátási körükbe tartoznak. Azaz összességében mintegy kétfélmillió ember ellátásáért felel a kórház. S ha már a számoknál tartunk, említsük meg azt is, hogy évente mintegy 75 ezer fekvőbeteg, illetve 1,3–1,5 millió járóbeteg fordul meg az intézmény telephelyein.

– A kecskeméti Repülőorvosi, Alkalmasság-vizsgáló és Gyógyító Intézet betegellátása is a Honvédkórház szakmai irányításával működik. Ott a hagyományos orvosi feladatok mellett elsősorban szűrések és katonalkalmassági vizsgálatok zajlanak, valamint náluk végzik a hajózó állomány évenkénti felülvizsgálatát is – emeli ki az orvosigazgató, hozzátéve: 38 orvosi szakterület van jelen a Honvédkórházban, többségük az egészségügyi ellátás legmagasabb szintjét képviseli, ami azt je-

lenti, hogy egyetemi szintű szakmai színvonalon látják el a betegeket.

– Méretünket tekintve megyei kórház vagyunk, progresszív szintünket illetően pedig szeretek úgy fogalmazni, hogy a Honvédkórház majd-hogynem az ötödik orvosi egyetem – jegyzi meg dr. Tamás Róbert ezredes.

TAPASZTALT SZAKEMBEREK

Jelenleg közel háromezren dolgoznak a Honvédkórházban. Valamennyi orvos és ápoló (az egészségügyi szakállomány tagjai) nagy tapasztalattal rendelkezik, a hivatásos katonaként szolgálók többsége számos külföldi missziót megjárta, felkészültek a különféle vészhelyzetek kezelésére is.

– Tavaly január elsejétől számos budapesti kórházat – köztük a Honvédkórházat – is kijelölték arra, hogy készüljön fel tömeges sérültellátásra. Lépcsőzetesen 50-100-200 sérült fogadására is képesnek kell lennünk. Szerencsére ez már nem jelentett nekünk újdonságot, hiszen néhány évvel ezelőtt, egy nemzetközi katonae egészségügyi gyakorlat részeként azt modelleztük, hogy miként vagyunk képesek egyszerre 25 sérültet ellátni. A feladatot minden nehézség nélkül, majd-hogynem a napi teendőink szintjén meg tudtuk oldani – meséli az ezredes, majd arról beszél, hogy a kórház Budapest legnagyobb sűr-

gősségi betegellátó centrumával rendelkezik, ahol a fejfájástól kezdve a stroke-on át a politraumatizált esetekig minden előfordulhat, és egyáltalán nem ritka, hogy naponta több mint száz beteget kell kezelniük. A tavaly karácsonyi és a szilveszteri időszakban naponta százötvenen keresték fel a „sürgősségit”, de idén januárban, a csúszós utak miatt volt olyan nap, hogy kétszáznál is több beteget, sérültet láttak el.

A kórházba egyébként nemcsak mentőautókkal, de helikopterrel is érkezhetnek sérültek, az intézmény ugyanis rendelkezik helikopterleszálló platformmal, amelyre akár a Magyar Honvédségben rendszeresített Mi-8-asok és Mi-17-esek is leszállhatnak – ahogy arra volt is példa a már említett nemzetközi gyakorlat során, illetve 2010-ben, amikor a vörösiszap-katasztrófa sérültjeit katonai helikopterrel szállították a Honvédkórházba.

Természetesen a kórház szakemberei is kivették, kiveszik a részüket a határvédelmi feladatokból. Az ideiglenes biztonsági határzár építése során az intézmény orvosai és ápolói gondoskodtak a katonák és a rendőrök egészségügyi ellátásáról, s napjainkban is állandó orvosi és szakdolgozói biztosítással végzik feladataikat az egyenruhások az ország déli határánál.

– Az is hagyomány már, hogy a nagy nemzetközi rendezvények

egészségügyi biztosítására a Honvédkórházat kéri fel. Így évek óta mi adjuk a Forma 1-es magyar nagydíj, a budapesti Red Bull Air Race, valamint a Sziget Fesztivál egészségügyi háttérét – emeli ki az orvos-igazgató, hozzátéve: az elmúlt években arra is volt példa, hogy kétoldalú szerződések alapján háborúban vagy terrorcselekményekben megsérült katonák, illetve civilek egészségügyi ellátását végezték el a Honvédkórházban. Gyógyultak az intézményben kurd katonák, jelenleg ukrán egyenruhások, illetve két, egyiptomi robbantásban súlyosan megsérült civil ellátása folyik a kórházban.

VÁLTOZÁSOK ELŐTT

De mit hoz a jövő? A tavaly ősszel útjára indított Egészséges Budapestért program az intézményt is érinti. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma az észak-pesti egészségügyi centrumnak a Honvédkórházát jelölte ki, ami azt jelenti, hogy jelentős infrastrukturális változások várhatók. A kórház vezetése azt tervezi, hogy a jelenlegi 2-es telephelyet beköltöztetik a Róbert Károly körúti objektumba. Ennek érdekében egy – helikopterleszálló platformmal is ellátott – új épület megépítése válik szükségessé; így az összes gyógyító tevékenységet egy telephelyen végezhetnék, ami jelentős, mintegy egymilliárd forintos költségmegtakarítással járna. Ezt az összeget pedig műszerek és eszközök vásárlására fordíthatnák, ezzel is javítva a gyógyítás színvonalát, illetve megteremtve néhány, jelenleg még hiányzó képességet, például az

onkológiai ellátásban a sugárterápia lehetőségét.

– A Honvédelmi Minisztérium, mint fenntartó eddig is kiemelt objektumnak tekintette a Honvédkórházát, ami azt jelenti, hogy minden szükséges eszközt beszerezhetünk. Egy részüket pályázati forrásokból vásároltuk meg. Így például nagyon komoly radiológiai fejlesztések történtek az elmúlt időszakban, de a műtőfelszerelések is a legmodernebbek – mondja az igazgató, hozzátéve, hogy nemcsak az eszközökről, de az itt dolgozókról is igyekeznek gondoskodni. Mind a polgári, mind pedig a katonai állomány esetében nagy hangsúlyt fektetnek az életpályamodellre. Az utóbbi egy-másfél évben változtattak a rezidensi rendszeren is, ösztönözve a Honvédkórházban maradásra a leendő szakorvosokat, ezáltal is gondoskodva a nyugdíjba vonuló szakemberek utánpótlásáról. Ennek a programnak a része az is, hogy a Honvédelmi Minisztérium által a közelmúltban tizenhét (orvostanhallgatók, közegészségügyi-járványügyi felügyelők, mentőtisztek, dietetikusok) kaptak honvédségi ösztöndíjat, képzésük elősegítése érdekében.

– Az egészségügyi szakdolgozók utánpótlását az orientációs program segítségével igyekszünk biztosítani. Továbbá a szakmai gyakorlati képzések elősegítésére az országban az elsők között rendelkezünk klinikai demonstrációs egységgel. Mindezen túl, 12 egészségügyi képzést végző intézménnyel együttműködési megállapodást kötöttünk a hallgatóik gyakorlati képzésére és vizsgáztatására – zárja a beszélgetést dr. Tamás Róbert ezredes.

Az oszlopmenet szabályaival ismerkedtek

HARCKOCSI-VEZETÉSI GYAKORLATOT TARTOTTAK TATÁN, AZ MH 25. Klapka György Lövészdandárnál. A FOGLALKOZÁSON AZ ALAKULAT 11. HARCKOCSI-ZÁSZLÓALJÁNAK ÚJONC, HARCKOCSIVEZETŐI BEOSZTÁSÚ KATONÁI ISMERKEDTEK MEG AZ OSZLOPMENET SZABÁLYAIVAL, VALAMINT A MENET SORÁN ELŐFORDULÓ KÜLÖNFÉLE HELYZETEKKEL.

A februári fagyban a több mint negyventonnás T-72-es harckocsik méltóságteljesen várták az indulási parancsot a Klapka György laktanya melletti vezetési pályán. A katonák már felsorakoz-

tak a gyakorlótér közepén, az indítóháznál, nekünk pedig csupán pár percünk maradt arra, hogy a harckocsioszlopot megelőzve elfoglaljuk a fotózás szempontjából legalkalmasabb helyszínt.

Hamarosan egyre erősödő, semmivel össze nem téveszthető moraj jelezte a páncélosok közeledtét, majd a fák között feltűnt az első monstrum. Az emelkedők miatt a vezető „gázfröccsöt” adott, a kipufogóból kitörő fehér füst pedig beburkolta az utána érkező vaszörnyet, amely a földet szaggatva haladt el előttünk. A harckocsik pár száz méter megtétele után oszlopba rendeződtek a feladat végrehajtásához. Hamarosan kiderült, hogy a T-72-esek társakat is kapnak a vezetési gyakorlat során; a légvonalban csak pár száz méterre lévő laktanyából a kijelölt „hadiúton” egy BLG-60M típusú hídvető harckocsi és egy SZNAR-10-es mozgó célfelderítő radarállomás érkezett. Amint elfoglalták helyüket az oszlop végén, a foglalkozásvezető ismer-

HIDEGINDÍTÁS

tette az állománnyal a feladatokat és a biztonsági rendszabályokat. Az „Oszolj!” után pedig mindenki a harcjárművéhez ment, majd a zászlóalj újonc, harckocsivezető beosztású katonái az indulás előtti utolsó ellenőrzéseket hajtották végre.

– Ezen a hosszú távú vezetési gyakorlaton a résztvevők elsajátítják az oszlopban közlekedést, illetve megtanulják, miként kell reagálni a menet során előforduló különböző szituációkra – mondta Paluska Balázs főhadnagy, a 11. harckocsizászlóalj 1. századának megbízott parancsnoka. Hozzátette: az oktatók figyelmébe számos tényezőre kiterjed: ilyen a megfelelő sebességfokozat választása, a haladás a kijelölt vezetési pályán, a különböző visszajelző műszerek folyamatos figyelemmel kísérése, valamint az összeköttetés állandó fenntartása.

Pillanatokkal később már minden készen állt az indulásra, a harckocsi-parancsnokok karjuk feltartásával jelezték a készenléteket. Az aprócska zászló jelt adott, majd felbőgtek a 780 lóerős dízelmotorok...

VEZÉNYLŐZÁSZLÓSI MUNKAÉRTEKEZLET

Kriston István főtorzsászlós, a Magyar Honvédség vezénylőzászlósa nyitotta meg az idei év első, Magyar Honvédség-szintű vezénylőzászlósi munkaértekezletét, amelyre az MH Logisztikai Központban került sor. A rendezvényen többek között előadást tartott Baráth István dandártábornok, az MH Logisztikai Központ parancsnoka, aki a Magyar Honvédség ruházati ellátásának helyzetéről számolt be, míg a Magyar Honvédség toborzókampányának aktuális kérdéseiről és az arcuatváltásról dr. Resperger-Túri Viktória, a Honvédelmi Minisztérium sajtófőnöke adott tájékoztatót. Az értekezlet zárásaként értékelték az elmúlt negyedév munkáját, s meghatározták az elkövetkező hónapok feladatait is.

Kép és szöveg: Hegedüs Anita

ÚJ AUTÓBUSZOK

A Zrínyi 2026 elnevezésű honvédelmi és haderő-fejlesztési program részeként új, többfunkciós autóbuszok szállításáról írt alá megállapodást a Honvédelmi Minisztérium és a HM Currus Zrt. A Magyar Honvédség igényeinek és feladatainak figyelembevételével kifejlesztett autóbuszok gyártásában részt vesz az Ikarus Járműtechnika Kft. is. A program keretében hazai vállalatok magyar fejlesztéssel, hazai munkaerővel állítanak elő olyan, a Magyar Honvédség igényeinek megfelelő modern eszközöket, amelyek jelentősen hozzájárulnak a haderő megújításához. Az új multifunkcionális járműpark alapjainak letétele a jövőben is biztosítja a Magyar Honvédség speciális igényeinek kielégítését.

Honvédelmi Minisztérium; foto: currus.hu

NEMZETKÖZI KÖRNYEZETBEN

Három hétig gyakorlatoztak Németországban, a hohenfels-i Többnemzeti Összhaderőnemi Katonai Kiképző Központban az MH Ludovika Zászlóalj és az MH Altiszti Akadémia honvéd tisztjelöltjei, illetve altisztjelöltjei. A közel százfős kontingens nemzetközi környezetben, valóság-hű forgatókönyv alapján vett részt a különböző foglalkozásokon, gyakorolta be a járőrözés és az erő alkalmazásának szabályait, a stabilizációs műveleteket, valamint a robbanóeszközök elleni védekezést. A hallgatók felkészülését Szpisják József dandártábornok, az MH Hadkiegészítő, Felkészítő és Kiképző Parancsnokság parancsnokhelyettese, illetve az általa vezetett delegáció tagjai is megszemlélték.

Kép és szöveg: honvedelem.hu

AFGANISZTÁNBAN OKTATTAK

Hazatértek az Eltökélt Támogatás Művelet (Resolute Support Mission – RSM) hatodik váltásának egyéni tanácsadói beosztásokba vezényelt helikoptervezetői és repülő-műszaki szakemberei. Az MH Összhaderőnemi Parancsnokság parancsnoka nevében kollégáit dr. Koller József ezredes, az MH 86. Szolnok Helikopterbázis megbízott parancsnoka köszöntötte, aki beszédében is hangsúlyozta, hogy az afgán hadsereg légierejének kiképzése, annak segítése és támogatása stratégiai feladat. Koller ezredes Pivovárnyik Attila őrnagynak külön is gratulált abból az alkalomból, hogy a kontingens parancsnoka helikoptervezetőként afganisztáni szolgálata alatt teljesítette a 2000. repült órát.

Kép és szöveg: Galambos Sándor

EGYÉNI BEOSZTÁSOKBA KÉSZÜLNEK

A szolnoki MH Béketámogató Kiképző Központ kéthetes missziós törzstiszti alaptanfolyamán közel ötvenen sajátították el a NATO és az Európai Unió vezetete missziók egyéni beosztásainak ellátásához szükséges alapismereteket. A műveleti területeken a nemzetközi törzsek egyéni beosztásaiba tervezett résztvevők a kurzus során megismerkedtek a legfontosabb törzstiszti, altiszti feladatokkal, alapkészségekkel és képességekkel, amelyek elengedhetetlenek jövőbeni beosztásuk eredményes betöltéséhez. Áttekintették például a békefenntartás általános eljárásait, az egyes műveleti területek kulturális sajátosságait, gyakorolták a tárgyalástechnikát és tanulmányozták a nemzetközi hadijogot is.

Galambos Sándor; fotó: Kelemen Ilona

NEHÉZGÉP-SZÁLLÍTÓK KIKÉPZÉSE

A gépjármű beszerzési program részeként kapott nehézgép-szállító szerelvények használatáról tartottak elméleti és gyakorlati felkészítést Tatán, az MH 25. Klapka György Lövészdandárnál. A Rába Jármű Kft.-vel kötött szerződés alapján érkezett járművek közül egy marad Tatán, egy az MH 5. Bocskai István Lövészdandár hódmezővásárhelyi helyőrségébe, egy pedig az MH Katonai Közlekedési Központhoz kerül. A képzésben a Rába, a MAN, a Goldhofer és a Sepson cégek képviselői oktatóként vettek részt. A felkészítés és a vezetési gyakorlatok során a szerelvényre történő felállásokat, a rögzítést, valamint rögzített technikai eszközzel történő közlekedést sajátították el a katonák.

Kép és szöveg: Kapás Viktor hadnagy

MEGNYUGTATÓ AZ AMERIKAI HOZZÁÁLLÁS

Magyarország számára megnyugtató a terrorizmus elleni harc-
hoz és a több helyszínen jelentkező válság megoldásához történő
amerikai hozzáállás, az ugyanis nagymértékben egyezik Ma-
gyarország álláspontjával – nyilatkozta a sajtónak dr. Simicskó
István honvédelmi miniszter Brüsszelben, a NATO-tagországok
védelmi minisztereinek kétnapos ülésén ismertetett amerikai
elképzelésekkel kapcsolatban. A tárcavezető véleménye szerint
a James Mattis amerikai védelmi miniszterrel folytatott tanács-
kozáson elhangzottak új iránynt jelölnek ki a NATO számára. Az
ülésen a miniszterek egyetértettek abban, hogy a keletről érkező
veszélyekkel szemben a NATO hatékonyan lépett fel, a délről fe-
nyegető terrorizmussal szembeni küzdelmet azonban tovább kell
fokozni. *Honvedelem.hu/MTI; fotó: Honvédelmi Minisztérium*

ENYHÍTENI A MÚLT TRAUMÁJÁT

Emlékezni és az emlékeztetni kell azokra az áldozatokra, aki-
ket több mint hetven évvel ezelőtt a Szovjetunióba hurcoltak
kényszermunkára – mondta Vargha Tamás, a Honvédelmi
Minisztérium parlamenti államtitkára, miniszterhelyettes a
Gulag-émlékév záróünnepségén, a HM Hadtörténeti Intézet
és Múzeumban (HM HIM). Az államtitkár rámutatott, hogy a
rendszer váltás előtt nem lehetett beszélni a fogságba esett és
elhurcolt 600 ezer magyar ember szenvedéseiről, pedig kö-
zülük mintegy 200 ezren soha nem tértek haza. Ezért is nagy
jelentőségű a HM HIM kutatóinak munkája nyomán elkészült,
mostantól elérhető, 66 281 nevet tartalmazó adatbázis, amely
segít megismerni a múltnak ezt az elhallgatott fejezetét.

Nyulas Szabolcs; fotó: Krasznai-Nehrebeczky Mária

HATÁRVÉDELMI BÁZIS

A katonák nagyon hatékonyan végzik munkájuk-
at, és tisztességesen helytállva segítik a rendőrö-
ket – fogalmazott dr. Benkő Tibor vezérezredes,
a Honvéd Vezérkar főnöke Kelebián, ahol meg-
tekintette a Magyar Honvédség első határvédelmi
bázisát. A sajtó számára is nyilvános állomány-
gyűlésen dr. Benkő Tibor vezérezredes elmon-
ta: az elmúlt másfél évben már több mint 15 ezer
katona vett részt a határvédelmi feladatokban. A
szolgálatellátásban nagy segítséget jelent majd
a modern, elektromos fűtéssel és klímaberende-
zéssel felszerelt lakókonténerekből, szabadidős,
szociális és egészségügyi blokkokból álló határ-
védelmi bázis, amelyből további három épül a tér-
ségben. *Kép és szöveg: Snoj Péter*

KÉPESSÉGNÖVELÉS

A Magyar Honvédség katasztrófavédelemmel összefüggő beavatkozási képességének fejlesztése a célja annak a kiemelt projektnek, amely a magyar állam, illetve az Európai Unió Kohéziós Alapjának támogatásával valósul meg. A projektindító rendezvényen dr. Firicz László, a Honvédelmi Minisztérium közigazgatási államtitkára hangsúlyozta: a katasztrófavédelem nemzeti ügy, amely az alaptörvény értelmében a Magyar Honvédség feladatkörében is megjelenik, s az utóbbi években ezen a területen is helytálltak a katonák. A több mint kétmilliárd forintból megvalósuló fejlesztések pedig jelentős mértékben növelik a honvédség katasztrófavédelmi beavatkozási erőinek kapacitását, képességeit.

Draveczki-Ury Ádám; fotó: Tóth László

KÉT NEMZET, EGY ERŐ

Koszovói missziójuk során portugál bajtársaikkal együtt szolgált magyar katonákat tüntetett ki Maria José Morais Pires, Portugália budapesti nagykövete. A nagykövet asszony – Artur P. Monteiro tábornok, portugál vezérkari főnök javaslatára – a Különleges Szolgálati Emlékérmét adományozta az MH KFOR Kontingens 14. váltásában kiemelkedő munkát végző nyolc magyar katonának. Az elismerések átadását követően dr. Orosz Zoltán altábornagy, a Honvéd Vezérkar főnökének helyettese elmondta: „Büszkék vagyunk katonáinkra és arra az együttműködésre, ami az évek során kialakult a két nemzet között Koszovóban.” *Kép és szöveg: Snoj Péter*

GYAKORLÓ KÓRHÁZI CÍM

Gyakorló kórházi címet adományozott a Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Karának Kari Tanácsa az MH Egészségügyi Központnak. A Honvédkórház 2012 óta rendelkezik „oktató kórház” titullussal, ennek továbbvitele a kari tanács által most határozatba foglalt és ünnepélyesen átadott gyakorló kórházi cím. A Honvédkórház a cím elnyerésével kötelezettséget vállal az orvostanhallgatók gyakorlati oktatására az egyetemi képzéshez kapcsolódóan. Az intézmény eddig is nagy népszerűségnek örvendett mind a hazai, mind a külföldi egyetemek hallgatói körében, 2016-ban kétszáznegyvenhatan töltötték itt gyakorlati idejüket, s ez a szám a jövőben folyamatosan nőni fog.

Révész Béla; fotó: Ráczi Tünde

Ősszel már a botkormányt fogják

PILÓTAJELÖLTEK

MEGKEZDŐDÖTT
A MÁSOD-HELIKOPTER-
VEZETŐ JELÖLTEK
KÉPZÉSE SZOLNOKON.
A HONVÉD VEZÉRKAR
SZEMÉLYZETI
CSOPORTFŐNÖKSÉGE
ÁLTAL KIÍRT BELSŐ
PÁLYÁZATRA
JELENTKEZŐK KÖZÜL
TIZENHETEN FELELTEK
MEG A REPÜLŐORVOSI
ALKALMASSÁGI VIZSGÁLAT
SZIGORÚ KÖVETELMÉNYEINEK.

Két évtized után ismét pilótákat oktatnak Szolnokon. Tizenhét kezdte meg februárban az átképzést a Mi-8-as és a Mi-17-es típusokra. Néhányan közülük a légierő állományából érkeztek, többségük viszont eddig szárazföldi csapatoknál szolgált.

– Leendő kollégáink egy tanfolyamrendszerű kiképzés elején állnak. Jelenleg négy hónapos repülés-elméleti alapképzésen vesznek részt. Ezt követi júniusban a háromhetes ejtőernyős kiképzés, amelynek során kilenc

ugrást kell végrehajtaniuk, miközben elsajátítják a mentőeszközök használatát is. A botkormány mögé csak a sikeres vizsgák után ülhetnek. Gyakorlati képzésük Zlin Z-242L könnyű oktatógépen kezdődik, amelyen negyvenöt órát repülnek majd. Ez a civil életben nagyjából a szakszolgálati engedély megszerzéséhez szükséges idő. Megtanulják a biztonságos repülés alapjait: a rádió használatát, a műszerek leolvasását, a gurulást, a felszállást, a fordulásokat, a gép manuális vezetését és egyenesben tartását.

Az alapfeladatok begyakorlása merevszárnyú gépeken egyébként nemcsak repülésbiztonsági szempontból fontos, de rendkívül költségtakarékos is. Körülbelül harmadannyiba kerül, mintha helikopteren oktatnánk ugyanezt. A Mi-8-as, Mi-17-es szállítóhelikopterekre, a típusátképzésükre, csak a felkészítés utolsó fázisában kerül majd sor. A bázisunkon másod-helikopter-vezetői beosztások várják új kollégáinkat, akik 150 repült óra teljesítése után szakszolgálati vizsgát tesznek. A legrátermettebbek pedig később

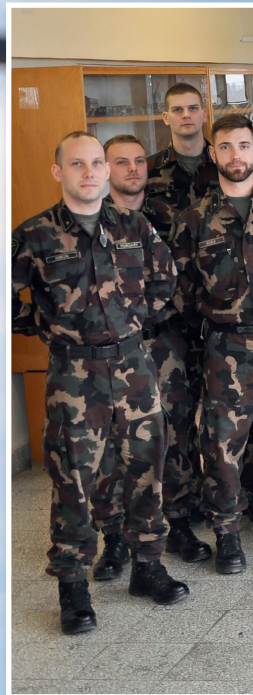
átülhetnek a gépparancsnoki székbe – lapozta a csoport felkészítési tervét dr. Koller József ezredes, az MH 86. Szolnok Helikopterbázis megbízott parancsnoka.

A jelenleg tapasztalható pilótahiány a kiáramlás mellett alapvetően a légi-erő korszerűsítése, az új repülőeszközök beszerzése következtében alakult ki a szolnoki bázison. A tavaly májusban hadrendbe állt két AS-350B típusú könnyű kiképző helikopter mellé ugyanis két Zlin Z-242L kétüléses kiképző repülőgép, valamint

két Zlin Z-143LSi típusú, négyüléses felderítő és futárrepülőgép is érkezik a bázisra, s előreláthatóan heteken belül a nagyjavításra kiküldött négy Mi-17-es szintén szolgálatba áll.

Hosszabb távon megoldódni látszik a helikoptervezetők utánpótlása. A tervek szerint ugyanis a 2018/2019-es tanévben az állami légiközlekedési szak, állami légijármű-vezető szakirányán indulna újra a hazai pilótaképzés a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Karán. A hallga-

tók, honvéd tisztjelöltként az első két évet Budapesten, a hátralévő két évet pedig Szolnokon töltенék, és megszereznek a bolognai képzési rendszer által előírt kreditpontokat. Elméleti oktatásuk az egyetem Katonai Repülőintézetében, gyakorlati képzésük pedig a helikopterbázison történne. A végzettek BSc (Bachelor of Science) diplomával, 220 repült órával és az Európai Repülésbiztonsági Ügynökség (European Aviation Safety Agency – EASA) előírásainak megfelelő közforgalmi pilótaenge-

délyhez szükséges ismeretszinttel kezdenék meg tiszti pályájukat.

– Ez még csak terv, de kétségtelenül megoldást jelentene a pilótahiány enyhítésére. A hadsereg fejlesztése, az újabb és újabb repülőeszközök hadrendbe állítása, a technikai eszközök korszerűsítése azonban olyan gyors ütemben történik, hogy nem tudjuk megvárni, amíg a jövő ősztl induló egyetemi képzésre jelentkezők a mai naptól számolva öt és fél év múlva ifjú hadnagyként szolgálatba állnak. Ekkor is még csak másod-helikoptervezető képesítéssel rendelkeznek majd, a harcra kész (Combat Ready) szintet pedig – géptípustól függően – további egy-két év harcászati kiképzéssel érhetik el. Az aktív helikoptervezetők szolgálati leterheltségének csökkentése, a rendszerből kilépők pótlása érdekében ezért volt szükség azonnali intézkedésre – hangsúlyozta a jóváhagyás előtt álló új képzési forma jelentőségét Koller ezredes, aki a Honvéd Vezérkar Hadművelési Csoportfőnökség légierő haderőnemi osztályának volt vezetőjeként vett részt a koncepció kidolgozásában.

A megoldást a Honvéd Vezérkar Személyzeti Csoportfőnöksége által

kiírt belső pályázat kínálta. Legfeljebb századosi rendfokozatot viselő, 35 évnél fiatalabb, hivatásos vagy szerződéses tisztek, altisztek jelentkezését várták, akik BSc végzettséggel és angol középfokú komplex nyelvvizsgálóval rendelkeznek. Tizenheten, akik a repülőorvosi alkalmassági vizsgálat követelményeinek is megfeleltek, február elején kezdték meg tanulmányukat a Nemzeti Közsolgálati Egyetem szolnoki Katonai Repülőintézetében.

– A csoport tagjai nagyon lelkesek, elhivatottak, látszik rajtuk, mindent megtesznek azért, hogy a kítűzött céljaikat elérjék. A repüléshez pedig pont erre van szükség: kitarásra és akaratra. Örömmel dolgozunk velük, ugyanakkor a képzésük tematikájának kidolgozása sem okozott különösebb nehézséget, hiszen már több mint tíz éve az intézetünkben történik az NFTC-programban részt vevő pilóták kanadai kiutazását megelőző elméleti felkészítése. Hozzájuk hasonlóan a mostani csoport tagjaival is három, alapvetően összefüggő témakört dolgozunk fel. A közös munkát olyan általános kérdéskörökkel kezdtük, mint például az aerodinamika, a repüléselmélet, a meteorológia és a navigáció alapjai. Ez után következik majd a repülés műszaki oldala, a légi járművek sárkány-hajtómű szerkezetének és fe-

délzeti berendezéseinek megismerése. Elméleti képzésük utolsó harmadában pedig elsősorban a repülés biztonságával foglalkozunk majd: légi jogi ismeretekkel, légi irányítással, a légtér használatának szabályaival, repülőtérről berendezésekkel, a repülést segítő eszközök használatával – összegzett dr. Bottyán Zsolt százados, egyetemi docens, a Repülésirányító és Repülőhajózó Tanszék vezetője.

A másodpilóta-jelöltek közül Szakács Dávid őrmester, a kecskeméti MH 59. Szentgyörgyi Dezső Repülőbázis An-26-os szállítórepülő-századának fedélzeti rádiós altisztje az egyetlen, aki hajózásként jelentkezett az átképzésre. A Szent István Egyetem bölcsészkarán szociológusi diplomát szerzett, és testnevelő tanári végzettséggel is rendelkezik.

– Bár civilként vitorlázógépen mintegy 250 órát repültem, erre az átképzésre mégis édesapám példáját követve jelentkeztem. Ő ugyanis 1982-ben, szintén belső toborzás után lett pilóta, s vezethetett 26 évig helikoptert. Egyébként édesanyám is a szolnoki bázison szolgált, a javí-

Szakács Dávid őrmester

tószázad vezénylőzászlósa volt. Az öcsém is katona, harcokszervező és irányító Tatán, a közelmúltban jött haza a koszovói misszióból. A pályázatra az egyik barátom hívta fel a

figyelmemet. Szerencsém volt, mert kecskeméti parancsnokom, Ugrik Csaba dandártábornok is támogatta a jelentkezésemet. A repülőbázison ugyanis a végzettségemnek megfelelő tiszti beosztást nem tudtak felajánlani.

Radnai Ádám főhadnagy a Nemzetvédelmi Egyetemen kezdte a tanulmányait 2012-ben, a diplomáját viszont már a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen vette át. Az MH 5. Bocskai István Lövészdandár hódmezővásárhelyi 3. lövészszázalójának szakaszparancsnoka. Ő is az egyik kollégájától értesült a pályázatról.

Radnai Ádám főhadnagy

– Akkor éppen STANAG 3 nyelvtanfolyamon voltam. Nagyon szeretem a lövész szakmát, de a csoporttársaimnak elmondtam, hogy már gyerekkorom óta vadászpilóta szeretnék lenni. Orvosi alkalmassági vizsgálaton is voltam, de megállapították, hogy hangsebesség felett nem repülhetek. Erre emlékezve mutatta meg a pályázatot az egyik kollégám. Az alakulatom parancsnoka, dr. Ruszin Romulusz dandártábornok támogatta a jelentkezésemet. Lövésztisztként eddig csak mint utas repültem helikopteren, de nagyon bízom benne, hogy egyszer majd én vihetem bevetésre hódmezővásárhelyi bajtársaimat.

A hazai helikoptertervező-képzés történetét doktori értekezésében Bali Tamás ezredes, a szolnoki helikopterbázis parancsnokhelyettese foglalta össze. Dolgozatában olvasható, hogy a magyar légierő első helikopterei Mi-4-esek voltak, amelyek 1955. június 20-án érkeztek meg az akkori 6. önálló szállító repülőezredhez. A kiképzésre kijelölt állomány helikoptertervezői tanfolyama Budaörsön – szovjet oktatók közreműködésével – közel három hónapig tartott, s az „örökölt” képzési elvekre épülve, a hazai bázison 1958-ig folytatódott.

Az ezt követő évtizedekben hadrendbe állított helikopterekre a típusátképzések itthon, a volt Szovjetunióban és Lengyelországban történtek, egyre gyakrabban a mai szövetségi terminológiában használt „Képezd a kiképzőt!” (Train the Trainer) elv alapján. Nyilvánvalóvá vált azonban, hogy hosszú távra kell megoldani a helikoptertervezők utánpótlását. Erre 1969-től alapvetően a Szovjetunió Központi Repülőtisztai Iskolájában nyílt lehetőség. A helikoptertervező jelöltek a hazai nyelvi és repülőszakmai alapozó felkészítést követően utaztak ki a frunzei bázisra, ahol iskolarendszerű képzésben két és fél évig tanultak. Ezzel párhuzamosan négyéves helikoptertervezői alapképzés – lényegesen kisebb volumenben – a szolnoki Kilián György Repülő Műszaki Főiskolán folyt. A Szovjetunióhoz kötődő képzés viszont 1991-ben megszűnt. A még kint lévő csoportokat hazarendelték, az oda készülöket, de még itthon tanulókat is leszerelték.

Annak érdekében, hogy elkerüljék a helikoptertervezői létszámhiányt, az MH Repülő és Légvédelmi Főcsoportfőnökség az akkori Szolnoki Repülőtisztai Főiskolán, a repülőgép- és helikoptertervező hallgatók gyakorlati kiképzésére létrehozta a repülő-felkészítési osztályt, és az alárendeltségébe tartozó kiképző repülőszázadokat. Ennek eredményeként a hazai helikoptertervező-képzés 1992-ben ismét megindult, de később, az évről-évre romló feltételek miatt a folytatása értelmetlenné vált. A felkészítést szüneteltették, majd a létszámcsökkenések és átszervezések következtében 1998-ban meg is szüntették. A pilóták utánpótlását ismét átképzésekkel oldották meg.

Rövid távú megoldásként 2007-ben a helikoptertervezők oktatása ráépült a harcászati repülőgép-vezetők NFTC-programjára. A pilótahiány pótlásának hosszú távú megoldását azonban a tervek szerint a 2018/19-es tanévben induló egyetemi képzés jelenti majd.

Változások előtt a kecskeméti repülőtér

KETTŐS SZEREPBEN?

MEGKEZDŐDTEK AZ MH 59. SZENTGYÖRGYI DEZSŐ REPÜLŐBÁZIS KETTŐS CÉLÚ HASZNOSÍTÁSRA TÖRTÉNŐ ÁTALAKÍTÁSÁNAK ELŐKÉSZÜLETEI.

A TERVEK SZERINT 2018 VÉGÉRE KELL MEGFELELNIE A KATONAI ÉS POLGÁRI GÉPEKET FOGADÓ REPÜLŐTÉRRE VONATKOZÓ CIVIL SZABÁLYZÓKNAK ÉS ELVÁRÁSOKNAK. ENNEK ÉRDEKÉBEN SZÁMOS INFRASTRUKTURÁLIS BERUHÁZÁSRA, JOGI ÉS SZERVEZETI VÁLTOZTATÁSRA LESZ SZÜKSÉG.

Ugrik Csaba dandártábornok

Öt és fél milliárd forintot biztosít a kormány a modern városok program keretében a kecskeméti repülőtér polgári célú fejlesztésére, amelyből idén 2,69 milliárd, jövőre pedig a többi összeg hívható le. A Honvédelmi Minisztérium által készített előzetes tanulmány szerint a polgári repülőgépek által használható terület a laktanya északi-északnyugati oldalán kapna helyet, az elkerülő út felé eső részen. Ez a megoldás azért lenne előnyös, mert a 445-ös útra építhető felhajtón keresztül a repülőtérrel az autópálya is gyorsan elérhető volna. A polgári

üzemeltetéshez szükséges beruházások tartalmazzák többek között az utasforgalmi terminál és a teheráruraktár kialakítását, üzemanyag-tárolók létesítését, a közműhálózat fejlesztését, valamint a biztonsági és kommunikációs rendszerek kiépítését is.

Mindez azonban egy olyan volumenű beruházás, amit az önkormányzat szakemberei szerint is csak lépésről-lépésre, ütemezve lehet megvalósítani. A kettős hasznosításhoz szükséges infrastruktúra és személyi feltételek teljes körű megteremtése több évbe is beletelhet.

– Ennek ellenére néhány charterjárat, az eddigi bejáratott gyakorlatnak megfelelően, engedély birtokában továbbra is használhatja a repülőtér. A helyi vállalatok leszállási kérelmeit ugyanis kiemelten kezeljük és a lehető legrövidebb idő alatt biztosítjuk gépeik fogadását. Egyébként szerintem is hosszú folyamat lesz a katonai és a polgári légi forgalom teljes elkülönítése, befejezésének határidejét egyelőre vizionálni sem lehet. A feladat előkészítésén már dolgozik egy minisztériumi munkacsoport, amelyben a bázis képviselői is részt vesznek. Készültek előzetes megva-

lósíthatósági tervek, megkezdődtek a hatósági egyeztetések, és a terület bejárása is megtörtént. A folyamatnak ugyan még nagyon az elején járunk, de az már megállapítható, hogy a

téneek és az általunk használt területnek a szétválasztása lesz. Fizikailag persze ez egy kordonnal, vagy egy kerítéssel egyszerűen megoldható, de az infrastruktúra, a jogi szabályzók

kon kívülről érkezők fogadásához külön beléptetési pontra van szükség, meg kell teremteni a határőrizetet, a vámellenőrzés feltételeit és a polgári gépek tankolási lehetőségét is. Nem utolsósorban pedig mindehhez meg kell szerezni valamennyi illetékes nemzetközi légügyi hatóság engedélyét. A fentiek természetesen messze túlmutatnak a mi hatáskörünkön. Ami ránk tartozik, azon már dolgozunk: készül egy javaslat az állománytáblánk módosítására annak érdekében, hogy a majdani polgári igényeknek úgy tudjunk eleget tenni, hogy azok ne veszélyeztessék az alaprendeltetésünkéből adódó feladataink teljesítését – folytatta Ugrik tábornok.

A kecskeméti repülőbázis ugyanis a NATO alárendeltségébe tartozik, és ennek megfelelő szintű készenléti szolgálatot kell ellátnia. Egy légtérsértő repülőeszköz beazonosítására, elfogására a Gripeneknek akkor is fel kell szállniuk, ha a betont éppen

bázis alkalmas a kettős hasznosításra – mondta Ugrik Csaba dandártábornok, az MH 59. Szentgyörgyi Dezső Repülőbázis parancsnoka.

A döntéshozóknak azonban a tervezés és a megvalósítás során rengeteg olyan problémát kell majd megoldaniuk, amelyekkel eddig még nem találkoztak. Ezek közül talán a legkézenfekvőbb az, hogy Magyarországon, működő katonai repülőteret még sosem alakítottak át kettős hasznosításúvá. A szakembereknek tehát legfeljebb a külföldi – svéd, német, francia – modellek tanulmányozása jelenthet támpontot.

– Szerintem a legnagyobb feladat a repülőter polgári légi forgalmi terüle-

és a logisztikai háttér biztosítása érdekében a civil gépek utasai részére tulajdonképpen egy komplett terminált kell építeni, európai színvonalú váróteremmel. A schengeni határo-

egy meghibásodott civil gép foglalja el. A megoldás talán egy felszállásra alkalmas gurulót kiépítése lehetne, amelyet vészhelyzetben használhatnának a vadászgépek.

SEREGSZEMLE

A légi utántöltés gyakorlása a képesség szinten tartása miatt szükséges.

– Ez még a távoli jövő, ráadásul nem is a mi feladatunk megoldást találni az ilyen és ehhez hasonló helyzetekre. Nekünk most sokkal inkább az előttünk álló feladatokra kell koncentrálnunk. Továbbra is a mi felelőségünk ugyanis hazánk és Szlovénia légtérvédelmének a biztosítása, ugyanakkor szinten kell tartanunk a közvetlen légi támogató, az éjjellátó, a légi utántöltő, az előretolt repülésirányító képességeinket is. Ennek érdekében több, a szárazföldi csapatokkal közös hazai és nemzetközi gyakorlaton fogunk részt venni ebben évben. Load Diffuser néven lesz például egy háromhetes, nagy létszámú, a magyar légtérbe tervezett „saját” gyakorlatunk májusban. Erre több F-16-os érkezik majd a tengerentúlról is. Pápára történő áttelepüléssel, támogatóként részt veszünk a Fire Blade-n, nyáron a NATO romániai Saber Guardian gyakorlatára viszont nem települünk ki, Kecskemétre fogunk felszállni, a feladat végrehajtása után pedig jövünk haza. Ugyanakkor újonnan beszerzett bombafegyverzetünk alkalmazását is készségi szintre kell fejlesztenünk, ezért ebben az évben egy éles bombavetést is beterveztünk. Közben „letudunk” itthon néhány éleslövészetet a hajmáskéri lőtérben, lesz egy elektronikai harcászati gyakorlatunk, Szlovéniában pedig – ugyancsak hazai felszállással – az Adriatic Strike keretében bombavetést fogunk imitálni. Kijelölt repülőgép-vezetőink Stockholmban, a svéd Védelmi Kutatási Ügynökség által üzemeltetett Bevetés-gyakorló és Repülő Harcászati Szimulációs Központban vesznek részt felkészítésben. Kiképzési feladataink között azonban az igazi „nagy falat” ősszel, az

A repülésvezetők a teljes repülőtérrel belátják a toronyból.

egy hónapos spanyolországi Tactical Leadership programon való részvétel lesz. Ennek a gyakorlatnak az igazi jelentősége abban rejlik, hogy saját magunknak képezhetünk olyan parancsnokokat, akik nagy gépszámú kötelékek vezetésére is alkalmasak lesznek. Erre most nyílt először lehetőségünk, két repülőgép-vezetőnk szerzi majd meg ezt a képességet – sorolta a bázisparancsnok.

A Gripenek támogatására ugyanakkor a légierő más alakulatai is számítanak. Ennek megfelelően a kecskeméti vadászgépek alájátszóként vesznek részt az MH 12. Arrabona Légvédelmi Rakétaezred, illetve az MH Légi Vezetési és Irányítási Központ gyakorlatán, de mint „célokra”, egy csehországi légvédelmi rakétagyakorlaton is szükség lesz a Gripenekre.

– Nagy segítséget jelent számunkra, hogy az előjárótól nemcsak feladatokat, de plusz négyszáz lerepülhető órát is kaptunk – folytatta Ugrik

tábornok. Idén így már kétezer órával gazdálkodhatunk, ami még arra is lehetőséget biztosít, hogy egy új, látványos, dinamikus bemutatóprogramot állítsunk össze. Ennek köszönhető, hogy bár idén nem lesz hazai repülönnap, a Gripenek kiváló tulajdonságait és hajózóink felkészültségét mégis bizonyíthatjuk a külföldi légitaradékon. Két új bemutató-pilótánkkal, Szatmári László őrnagy-

gyal és Gottschall András századosal közösen már össze is állítottuk a programot; jelenleg az előljáró jóváhagyására várunk. A tervek szerint a Gripenek bemutatóját először a horvát légierő napján láthatják a repülés rajongói. Azok pedig, akik ezen a májusi légi show-n nem tudnak részt venni, a nyár folyamán megnézhetik majd Spanyolországban, Németországban, Romániában, Angliában, Szlovákiában, Belgiumban, valamint Csehországban is.

A kecskeméti bázis szállítórepülő-százada viszonylag ritkán szerepel a nyilvánosság előtt, rövidesen viszont valószínűleg róluk szólnak majd a vezető hírek. A Zrínyi 2026 elnevezésű honvédelmi és haderő-fejlesztési program keretében ugyanis a Magyar Honvédség korszerű szállító repülőgépekre cseréli le több mint negyvenéves An-26-os flottáját.

A V4 EU-harccsoport készenléti szolgálata során a Gripen-pilóták gyakorolták az éjjellátó készülék használatát is.

– Kétségtelen tény, hogy a légi kapacitásunk bővítése már nem halogatható tovább. A Honvéd Vezérkar főnökének helyettesétől, dr. Orosz

Zoltán altábornagtól hallottakra tudok csak hivatkozni: még nem tudni, hogy milyen típusok jöhetnek szóba, azonban kategóriánként három-öt könnyű és közepes szállító gép beszerzésének a lehetőségét vetette fel. Ez viszont az én értelmezésemben 120–140 utas befogadására alkalmas sugárhajtóműves gépeket, 20–40 fős, ugyancsak JET kategóriás futárgépeket, valamint teherszállításra és a deszant dobására is alkalmas, az An-26-osokhoz hasonló légszaváros repülőgépeket jelent, amelyek évtizedekre biztosítják majd, hogy a Magyar Honvédség képes legyen megoldani szállítási feladatait – jegyezte meg Ugrik Csaba tábornok.

Az An-26-osok felett eljárt az idő, cseréjükre hamarosan sor kerül.

Az együttműködés jegyében a határon is KAPCSOLATTARTÓK

NAPJAINKBAN A MAGYAR HONVÉDSÉG EGYIK KIEMELT FELADATA HAZÁNK HATÁRVÉDELMEÉNEK BIZTOSÍTÁSA, A LAKOSSÁG BIZTONSÁGÁNAK GARANTÁLÁSA. A DÉLI ORSZÁGHATÁR MENTÉN SZOLGÁLÓ KATONÁK KÖZÖTT OTT VANNAK AZ MH CIVIL-KATONAI EGYÜTTMŰKÖDÉSI ÉS LÉLEKTANI MŰVELETI KÖZPONT SZAKEMBEREI IS. LEGFONTOSABB FELADATUK, HOGY KIVÁLÓ KAPCSOLATOT TARTSANAK FENT A CIVILEK ÉS AZ EGYENRUHÁSOK KÖZÖTT.

A Magyar Honvédségen belül 2003 óta működő központ lélektani műveleti (PSYOPS), valamint civil-katonai együttműködési (CIMIC) képességgel rendelkezik. A CIMIC egyik legfontosabb feladata az összekötő funkció, azaz a kapcsolatok kialakítása és folyamatos fenntartása. A 170 kilométernyi szerb–magyar határszakasz közelében található megközelítőleg negyven település lakói számára az utóbbi

képességük lehet ismerős. A CIMIC összekötő csoportjai ugyanis rendszeresen járják a határvédelmi feladatokban érintett városokat és falvakat. Fő tevékenységük a kétirányú kommunikáció biztosítása: beszélgetnek a lakossággal, a véleményükről kérdezik őket és igyekeznek választ adni kérdéseikre.

Noha a központ szakemberei a határ menti településeken valójában információcserével foglalkoznak, a feladatuk ezért annál sokkal összetettebb. Mint Vadász Márk fő-

hadnagytól, értékelő és elemzőtisztól megtudtuk, a CIMIC-tevékenység három fő funkciót foglal magában: egyrészt a Magyar Honvédség támogatása, másrészt a civilek segítése, harmadrészt pedig az összeköttetés fenntartása a katonák és a lakosság között.

– A határvédelmi feladatokkal kapcsolatban elsősorban ez az összekötői tevékenység domborodik ki. A mi munkánk mindenekelőtt a civilekkel történő együttműködésre irányul, amelynek során a lakosság felől érkező információt beépítjük a honvédség

Vadász Márk főhadnagy
Madaras község polgármesterével.

határ menti napi tevékenységébe – mondta el Vadász Márk főhadnagy.

Bár a kommunikáció történhet interneten vagy telefonon is, de ahogy az MH Civil-katonai Együttműködési és Lélektani Műveleti Központ tisztje fogalmazott: a személyes találkozónál nincs hatásosabb. Azt is megtudtuk, hogy ilyenkor általában a települések polgármestereivel, az önkormányzatok képviselőivel folytatnak eszmeceserét, de nem ritka az sem, hogy az ideiglenes biztonsági határzár közvetlen közelében élő gazdák gondjaival foglalkoznak.

– Tavaly ősszel például a határsáv közvetlen közelében futó manőverút tervezése során a gazdáknak nem volt kellő mennyiségű információjuk a földjeikkel kapcsolatos kártérítésekről, illetve az építómunkák ütemtervéről. Annak érdekében, hogy ezt az információ-éhséget kielégítsük, a CIMIC összekötő csoport a Bács-Kiskun Megyei Védelmi Bizottság révén egy megyei szintű találkozót hívott össze, ahol sikerült minden kérdésre megnyugtató választ adni

– mesélte Vadász Márk. Hozzátette:

– Úgy érzem, hogy a CIMIC összekötő csoport munkája nélkül meglehetősen nehezen jött volna létre ez a találkozó.

Mára már megszokott látványnak számít, ha Mórahalmon, Röszkén vagy épp Madarason elhalad egy-egy katonai konvoj. Az sem okoz nagy meglepetést, ha egyenruhások sétálnak az utcán. Madaras polgármestere szerint a helyiek már sajátjaiknak érzik az arrafelé szolgáló katonákat.

– Barátnak is mondhatom a viszonyt a katonákkal, különösen, hogy a kapcsolattartók között rendszeresen ismerős fiatalemberekkel is találkozom – válaszolta kérdésünkre Juhász István, a település elöljárója. Ugyanilyen jó véleménnyel beszélnek a katonákról – kiemelve a CIMIC összekötő csoportokat – a napi szinten együttműködő társszervezetek képviselői. Dr. Greska Péter-től, a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal egyik osztályvezetőjétől megtudtuk, hogy a Röszke mellet-

ti magyar–szerb határátkelőhelynél található tranzitzőnájában minden nap jelen vannak honvédorvosok, akik ellátják az egészségi problémáikkal hozzájuk fordulókat.

– Ezen kívül a honvédség civil összekötő csoportja is heti rendszerességgel ellátogat ide, kicserélik tapasztalataikat a tranzitzőnájában dolgozókkal. Tulajdonképpen minden, a munkánkat érintő információt átadunk egymásnak, kölcsönösen segítjük a másik fél tevékenységét.

A szakemberek munkájának eredménye jól érzékelhető, hiszen a katonák jelenlétéről minden településen örömmel beszéltek a helyi lakosok. Mint hangoztatták, felbecsülhetetlen az a biztonságérzet, amit az egyenruhások adnak számukra. Egy mórahalmi férfi például úgy fogalmazott: „Megnyugvást jelent, hogy itt vannak, tartják a határt. Egy évvel ezelőtt, amikor még nem voltak ilyen létszámban jelen a határvédők, itt mindenki riadt volt. De most ez így nagyon megnyugtató.”

Többek szerint az első időszakban rémisztően hatott rájuk, amikor még – bármiféle ellenőrzés hiányában – megtelt a település idegenekkel. Miután megjelentek az első katonai járőrök, érezhetően csökkent az illegálisan bevándorlók száma.

– Jó, hogy itt vannak! Nekik köszönhetően nyugodtabb az ember – fogalmazott egy mórahalmi kávézó tulajdonosa.

Az ország minden laktanyájában ott vannak

„AZOK A SRÁCOK A KAMAZZAL, A NAGY SÁTRAKKAL ÉS A PIROS SZŐNYEGGEL...” – SOKAN CSAK ÍGY ISMERIK AZ MH 43. NAGYSÁNDOR JÓZSEF HÍRADÓ- ÉS VEZETÉSTÁMOGATÓ EZREDET. SAJÁT BEVALLÁSA SZERINT KORÁBBAN A JELENLEGI PARANCSNOK, BENDA LÁSZLÓ EZREDES SEM LÁTOTT RÁ TELJESEN ARRA A SZERTEÁGAZÓ, NEM LÁTVÁNYOS, ÁMDE ELENGEDHETETLEN MUNKÁRA, AMIT AZ ALAKULAT VÉGEZ – ÉS NEM CSAK SZÉKESFEHÉRVÁRON.

– Tudjuk, hogy az ezred folyamatosan a háttérben dolgozik. Milyen lényeges elemeket tudna mégis kiemelni a tevékenységükből?

Benda László ezredes

– Az évértékelő-feladatszabó értekezleteken elhangzott, hogy sikeres volt a tavalyi évünk. Ez így igaz, de hozzátenném: nehéz is. Nem fontosági sorrendben kezdve, tavaly például négy komoly ellenőrzésen estünk át, ami ritkaság. Az egyik ilyen közel négy hónapig tartott... ám ez csak csepp a mi tengerünkben. Ahogy az elmúlt év során, úgy az idei esztendőben is prioritást élvez a Közös Akarat feladat, amelynek az ezred biztosítja a teljes híradó-informatikai ellátását. Ebbe beletartoznak a különféle vezetési pontokon, a határvédelmi bázisokon és a járőröző katonáknál megtalálható eszközök (összesen ezres nagyságrendben) – és akkor még a kiépítendő belső hálózatokról nem is szóltam. Tavasszal kezdődnek a gyakorlatok is, ezekkel kapcsolatosan pedig azt tudom mondani: nincs

olyan belföldi kiképzési rendezvény, amelyben az ezredünk valamilyen szinten ne venne részt. Mi rendelkezünk a szükséges technikával, illetve azzal a szakállománnyal, amely képes kiépíteni a gyakorlatok sikeres lebonyolításához szükséges híradó-informatikai hálózatot. Azt mondják, hogy egy-egy feladat végrehajtása során először a felderítők jelennek meg. Nos, másodikként biztosan a híradó-katonák.

– És az utolsók között hagyják el a helyszínt...

– Ez is igaz, de mondok mást, ami nem ennyire kézenfekvő. Folytatódik az átjátszó tornyok modernizálása. Az országban összesen hetvenkét ilyen található; ezeket mi működtetjük, a hibaelhárítás a mi feladatunk. Talán emlékszik a két évvel ezelőtti komoly ónos esőre... akkor egyszer-

HÁTTÉRBE

re hat különböző helyszínen dolgoztunk, ráadásul az útviszonyok miatt a hegyekbe nem lehetett másképp felmenni, csak gyalog. Ezek a tornyok biztosítják a híradó és informatikai hálózatot, illetve többek között a légi irányítási rendszerek adatforgalmát, amely az MH Légi Vezetési és Irányítási Központ mellett több más alakulatot is érint. A tornyoknak folyamatosan működniük kell, és ezt az év minden napján mi garantáljuk. Részben ide kapcsolódik, hogy idén folytatódik az úgynevezett IT-projekt is, amely az alakulatot különösen érinti. Lecserélik szinte a teljes számítógépparkot, a szervereket, a hírközpont-berendezéseket, tehát az

ezred híradó-informatikai állománya nagy részben ezzel foglalkozik. Aztán a tavalyi év szövetségi szinten is jelentős eseményének számított a magyarországi NATO-erőket integráló elem (NFIU) megalakulása. Az épület rendbetételét, berendezését, üzembe helyezését, a híradó-informatikai rendszerek beépítését részben mi végeztük el, és az üzemben tartás is a mi felelősségünk. Ráadásul mivel új szervezetről van szó, sok minden még nem kiforrott. Ahhoz, hogy az NFIU nyárra elérje a műveleti készenléteket, a mi támogatásunkra van szükségünk.

– **Milyen egyéb feladataik vannak?**

– Az ezred feladatai közé tartozik az MH Összhaderőnemi Parancsnokság harcálláspontjainak kiépítése, működtetése és

szállítása is. A tábori híradó-informatikai rendszerek kiépítése és üzemeltetése mellett az ezred országszerte működtet távközlési és informatikai hálózatokat, végzi technikai kiszolgálásokat, továbbá javítja a Magyar Honvédség híradó-informatikai eszközeit. Nem mellékesen beszélünk kell a különféle díszelgési tevékenységekről. Székesfehérvár régi katonaváros, és a közelünkben található a pákozdi Katonai Emlékpark is. Nem telik el úgy hét, hogy az ezredünk ne venne részt valamilyen díszelgő feladatban, vagy ne biztosítsa valamilyen rendezvényhez, konferenciához hangosítást, logisztikát. Emellett több környékbeli alakulatot is mi szolgálunk ki e tekintetben.

– **Várhatók-e fejlesztések a lakatnyán belül?**

– 2017 jelentős feladata lesz az Alba Regia laktanyában a konyha modernizálása, mert az már csak részben felel meg a kor követelményeinek. Az átépítési munkák áprilisban indulhatnak el, addig viszont a teljes konyhát át kell költöztetnünk egy másik objektumba. Érdekesség, hogy az ezredünk nem csupán itt települ Fehérváron, szinte az ország minden laktanyájában van részlegünk. Nagyságrendileg az állomány kétötöde található szétszórva az egész országban. Szóval én ennek az ezrednek a teljes személyi állományát soha nem fogom együtt látni...

A szerteágazó feladatrendszer részeként az ezred egy különleges képességgel is rendelkezik, hiszen ők végzik a honvédségnél rendszeresített fegyvertetechnika – beleértve a páncéltörő rakétatechnika – javítását. További érdekesség, hogy az alakulatnál körülbelül harminc százalék a közalkalmazottak aránya.

Az ABV-védelem nem önmagáért létezik

BÍBOR MEZŐKÖN

NATO-NAK FELAJÁNLOTT ALEGYSÉG KIKÉPZÉSÉT KEZDIK MEG IDÉN AZ MH 93. PETŐFI SÁNDOR VEGYIVÉDELMI ZÁSZLÓALJNÁL. MINT AZT MIKLOVICH JÁNOS MÉRNÖK EZREDES, AZ ALAKULAT PARANCSNOKA ELMONDTA: A SZÖVETSÉGI KÖTELÉKBEN SZOLGÁLATOT TELJESÍTŐ SZAKASZNAK 2019. JANUÁR ELSEJÉIG KELL ELÉRNIE A KÉSZENLÉTET.

Miklovich János mérnök ezredes

– Melyek voltak az ezred kiemelkedő feladatai 2016-ban?

– A legfontosabb természetesen a zászlóalj számára is a Közös Akarat feladatban történő részvétel: katonáim – a rendőrökkel együtt – folyamatosan teljesítettek szolgálatot határaink mentén, és jelen pillanatban is ez a helyzet. Emiatt természetesen némileg módosítani kellett a kiképzési tervünket, ám minden jelentősebb hazai és nemzetközi vegyivédelmi gyakorlaton ott voltunk, emellett folyamatosan biztosítottuk a honvédelmi katasztrófavédelmi rendszerbe kijelölt állományt. A kiképzések közül első helyen egyértelműen a Bíbor Mező (Purple Field) gyakorlatot említem, amelynek során Szerbiában mérgező harcanyag-

gal hajthattunk végre szakaszszintű gyakorlatot. A Szlovákiában rendszeresen megtartott Sáraranymezőn ugyanis csak az ügynevezett gyakorlatkezelői kötelék találkozik az éles harcanyaggal, és ott is mindössze a kiképzés végén. Azt persze talán mondanom sem kell, hogy minden, az imént említettekhez hasonló gyakorlat nagyon különleges. Ilyenkor egészen mások a körülmények, mint a szimuláció során. Ekkor látja a katoná, milyen is valójában a mérgező

harcanyag, és megtanul bízni a saját eszközeiben, illetve a védőfelszerelésében, amely valóban megóvjá őt. A katonák rutint szereznek, és magabiztossá válnak. Visszatérve Szerbiára: külön szerencse, hogy az ottani bázison teljes mértékben a saját terveink alapján tudunk gyakorolni. Itthon részt vettünk a Brave Warrior 2016 elnevezésű erőpróbán, illetve az MH Zászlóalj Harccsoport NATO CREVAL-ellenőrzésén is. Az állománytáblánkban megtalálható ABV- (atom, biológiai, vegyi) támogató század ugyanis eleve modul-elemként, a meglévő harccsoportokhoz igazítva jött létre, és így igény

szerint vállal szerepet a kiképzésükben, a különböző gyakorlatokon és ellenőrzéseiken is.

– **Az állomány milyen új tapasztalatokra tett szert, illetve merre fejlődhet tovább?**

– A legfontosabb, hogy már korábban megkezdtuk egy, a NATO-nak felajánlott alegység szervezését. Szövetségi terminológiában ezt multifunkcionális ABV-szakasznak nevezik, és 2019. január elsejével fogjuk felajánlani az észak-atlanti szövetségnek; tehát addig kell megfelelnünk az előírt feltételeknek. Ezért az elkövetkezendő években nagyon komoly technikai fejlesztés

és kiképzés indul a zászlóaljnál – az új eszközök használatára kell megfelelően felkészíteni az állományt. A felderítő rész a meglévő, BTR-alvázon elhelyezett eszközeinken alapul, de kiegészül különböző új távfelderítő és azonosító eszközökkel. A követelmények alapján képesnek kell lennünk viszonylag nagy terület felderítésére, egy zászlóaljnál valamivel alacsonyabb szintű harcoló alakulat technikai eszközeinek, személyi állományának, illetve szilárd útburkolat (például repülőtér) mentesítésére is. Új eszközeink részben már idén megérkeznek, ami feltétlenül szükséges ahhoz, hogy időben megkezdhessük a kiképzést. Ráadásaként tavaly hoztuk létre a helyszíni mintavevő csoportot; jelenleg a személyi és technikaeszköz-állomány feltöltése zajlik.

– **Gondolom, idén is komoly gyakorlatok várnak az állományra.**

– Igen. Úgy néz ki, hogy ismét megyünk Szerbiába, és a már hagyományossá vált Sáraranyező gyakorlaton is ott tudunk lenni. Ugyanakkor változatlan létszámmal veszünk részt a Közös Akarat feladatban, mert hazánk biztonsága jelenleg ezt kívánja.

Az MH 93. Petőfi Sándor Vegyi-védelmi Zászlóalj békeidőben egy ABV-felderítő és egy -mentesítő csoporttal része a honvédelmi katasztrófavédelmi rendszernek. A készenléti szolgálat tagjai négy órán belül képesek megkezdni az adott feladatot, 24 órán belül pedig már egy teljes század is részt vehet a mentesítésben.

Küldetés, sport, szórakozás

1918. MÁRCIUS 23.,
OLASZORSZÁG,
PERGINE REPÜLŐTERE:
VITÉZ BOKSAY ANTAL
REPÜLŐFŐHADNAGY
VÉGREHAJTJA AZ ELSŐ
SIKERES MAGYAR
KATONAI EJTŐERNYŐS
UGRÁST. 2017. MÁRCIUS:
MINT MÁR RÉGÓTA
MINDEN ÉVBEN, IDÉN IS
E TÖRTÉNELMI
UGRÁS ELŐTT
TISZTELEGVE TARTJÁK
FEGYVERNEMI
NAPJUKAT A MAGYAR
HONVÉDSÉG
EJTŐERNYŐSEI.

Lázár Tibor
őrnagy

De kik is az utódok, napjainkban mely alakulatok katonái hagyják el rendszeresen a „vasat”, hogy aztán „selyemszárnyakon” szálljanak alá? A kérdés megválaszolásához Lázár Tibor őrnagy, az MH 86. Szolnok Helikopterbázis Repülóműveleti Főnökség ejtőernyős kiképző-részlegének vezetője, valamint Kollár Gábor százados, a speciális ejtőernyős kiképzőcsoport (SEKICS) parancsnoka nyújtott nekünk segítséget.

ÉGEN JÁRÓK

A 2600 ugrással rendelkező Lázár őrnagy harckocsizóként kezdte pályafutását, ám hamar váltott. Előbb a 74. Arrabona felderítő-zászlóaljnál, majd a 34. Bercsényi László felderítő-zászlóaljnál és annak jogutódjánál, az MH 34. Bercsényi László Különleges Műveleti Zászlóaljnál töltött be különböző beosztásokat. Az alakulatoknál volt speciális rádióközpont-parancsnok, mélységi felderítő, a műszaki bűvárok csoportparancsnoka, vezénylőzászlós, hadműveleti tiszt, valamint különleges műveleti csoport parancsnok.

2005–2006-ban Afganisztánban, a kabuli könnyűgálog-század sza-

kasparancsnokaként teljesített szolgálatot. Középfokú, katonai szakanyaggal bővített angol nyelvvizsgával rendelkezik, és a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, valamint a Nemzeti Közszolgálati Egyetem rendfokozati előmeneteli és törzstiszti tanfolyamainak elvégzése mellett a Semmelweis Egyetem Testnevelési és Sporttudományi Karán középfokú karate szakedzői képzettséget is szerzett.

Jelenlegi beosztásából fakadóan ő felel szakmailag a légi kutató-mentő szolgálat, a SEKICS, valamint a Ma-

gyar Honvédség gyakorló ejtőernyős kiképzésének irányításáért. Így aztán a bevezető kérdésre válaszolva fejből sorolja is, mely alakulatoknál használnak napjainkban ejtőernyőt, különböző céllal és feladatokra.

Tehát jöjjön a „leltár”: az MH 2. Különleges Rendeltetésű Ezred – benne az MH 34. Bercsényi László Különleges Műveleti Zászlóalj, és az MH 88. Könnyű Vegyes Zászlóalj –, az MH 5/24. Bornemissza Gergely Felderítő-zászlóalj, az MH 86. Szolnok Helikopterbázis, az MH 59. Szentgyörgyi Dezső Repülőbázis, az MH Pápa Bázisrepülőtér, valamint a katona ejtőernyős válogatott. (Ez utóbbi egyben a nemzeti válogatott is.) Ugyancsak ejtőernyős ugrásokat hajtanak végre az MH Ludovika Zászlóalj honvéd tisztjelöltjei, valamint a Honvéd Vezérkarnál és az MH Összhaderőnemi Parancsnokságon felderítői, illetve különleges műveleti beosztásokban szolgálatot teljesítők.

Amilyen sokrétű ezen alakulatok feladatrendszere, annyira eltérő, (illetve néha hasonló) az általuk használt ejtőernyők típusa – tudom meg Lázár őrnagytól. A különleges erők az RS 4/4 LA és az amerikai MC-6 körkupolás ernyőket (is) használják, az utóbbi például 150 kilogramm teherbírású. Az előző mondatban az „is”

azért szerepelt, mert a „különlegesek” HAHO–HALO képességgel is rendelkeznek. (High Altitude, High Opening – nagy magasság, magas nyitás, High Altitude, Low Opening – nagy magasság, alacsony nyitás.) Ehhez a szintén amerikai MC–5, légcellás tandem rendszerű ernyőket használják, amelyek teherbírása megközelítőleg 200 kilogramm.

A kétféle nyitási technikát a hadműveleti alkalmazási célok határozzák meg. HAHO rendszerben például a különleges műveleti csoportot a cél-

területétől 40–50 kilométerre ki lehet dobni, akár „utasszállító magasságból” is, majd az azonnali nyitást követően szép csendben „bevitórláznak” a kijelölt célpontra. Magyarán: akár egy civil légifolyosót kihasználva üthetnek rajta például a terroristákon, akiknek fogalmuk sincs arról, hogy a távolban látott kondenzcsík nem a London–Sydney járatról származik, hanem egy C–17-estől. Ebben az eset-

ben az ejtőernyősök természetesen oxigénpalackkal ugranak. A HALO technika pedig maga a „derült égből villámcsapás”: a nagy magasságból a célpont felett kiugró különleges műveleti csoport roppant alacsonyan nyitja az ernyőket, így szinte pillanatok alatt az ellenség nyakában vannak. A „különlegesek” mellett az MC–5-öt használják a légi kutató-mentő szolgálatnál is, főként teherbírása miatt. Ezzel az ejtőernyővel ugyanis nemcsak egy gázolajjal teli hordót lehet például lejuttatni utánpótlásként a

hadműveleti területen, de egy ejtőernyős felkészültséggel nem rendelkező specialistát, például túsztárgyalót is. A kutató-mentőknél pedig akár feszítővágó eszközöket, orvost, ha a helyzet úgy kívánja.

A Bornemissza-zászlóaljnál egyaránt használnak körkupolás és légcellás ernyőket, míg a „88-as” ejtőernyős százada főleg az RS 4/4 LA ernyőt használja, de ugrottak már katonáik MC–6-ossal, valamint T–11-es amerikai ernyőkkel is, felderítőszakaszuk pedig szintén légcellás ernyővel ereszkedik alá.

A kecskeméti repülőbázison az ejtőernyős szolgálat feladata – a kiképzésen túl – a vadászrepülőgépek katapulternyőinek rendszeres ellenőrzése, az An–26-os személyzetek mentőernyőinek kezelése. A szolnoki helikopterbázison a SEKICS gondozza a helikopterpilóták mentőernyőit is, emellett Pápán, valamint Szolnokon légi kutató-mentő szolgálatot látnak el. A kutató-mentők ejtőernyősei viszont igazi „jolly jokerek”: akadnak közöttük tandem-pilóták, akik éjjel-nappal, bonyolult terepre képesek ugrani felszereléssel, körkupolás és légcellás ernyőkkel, és mindenkinek

EJTŐERNYŐS DINASZTIA

Kollár Gábor százados 1997-ben vonult be sorkatonának, majd egy évvel később szerződéses szolgálatot vállalt az MH 34. Bercsényi László Felderítő Zászlóaljnál. 2001-től az MH 1. Könnyű Vegyes Ezred ejtőernyős kiképzője volt, majd viszszerült az akkor már különleges műveleti zászlóaljként működő „Bercsényihez”. 2009. szeptember elsejétől tagja a SEKICS-nek, ahol előbb csoportparancsnok-helyettes volt, majd ő lett a parancsnok. Testnevelő tanári, és szakedzői diplomával rendelkezik.

Első ejtőernyős ugrását 1992-ben hajtotta végre közösen édesapjával, aki ezer, és édesanyjával, aki háromszáz ugrást tudhatott maga mögött. (Később volt olyan eset is, amikor a Kollár család öt tagja ugrott együtt egy gépből.)

Számos ifjúsági és felnőtt bajnoki címet szerzett, a nemzeti, és a katona-ejtőernyős válogatottnak is oszlopos tagja. Jelenleg hétezer ugrással rendelkezik.

van könnyű vízfelszíni, bűvár, alpin és kisépkezelő vizsgálója is.

Mindezek mellett széles körű nemzetközi együttműködési tapasztalattal is rendelkeznek a Magyar Honvédség ejtőernyősei: a szövetséges hadseregek katonáival C-130-asból, C-160-asból, C-17-esből is rendszeresen hajtanak végre ugrásokat, s nem utolsósorban kijelölt szakemberek felelnek a teherdobásokért. Ami pedig a felkészültségüket, a kiképzés színvonalát illeti: 2011-ben volt utoljára halálos ejtőernyős baleset (nem ejtőernyőhibából), azóta 30 000 ugrást tudhatnak maguk mögött, s a tavalyi, 4000 ugrás során csak hat esetben kellett jelentést írni könnyű sérülés vagy mentőernyő-nyitás miatt. Végezetül Lázár őrnagy még beszél azokról, akik nélkül – ahogy az egykori reklám mondta – mindez nem jöhetett volna létre, nem működhetne: ők a riggerek, vagyis az ejtőernyővarrók. Jelenleg ketten végzik ezt a munkát a Nemzeti Közlekedési Hatóság licencével.

– Mindannyiunk élete az ők kezükben van – mondja az őrnagy arra utalva, hogy a megsérült ernyőket ők javítják meg, s adják vissza használatba.

S ha már a riggereknél tartunk, adjuk át a szót Kollár Gábor századosnak, a SEKICS parancsnokának, akinek irányítása alatt nem csak a

„varrók” dolgoznak. A speciális ejtőernyős kiképzőcsoportot 2009. szeptember elsején hozták létre a szolnoki helikopterbázison. Fő feladatuk a Magyar Honvédségben ejtőernyős beosztást betöltő katonák felkészítése, vizsgáztatása. Az egyhónapos tanfolyam során az aspiránsok két hét alatt sajátítják el az elméleti ismereteket, megtanulják a hajtogatást, majd vizsgát tesznek. Aki megfelelt a követelményeknek, mehet a következő, gyakorlati szintre.

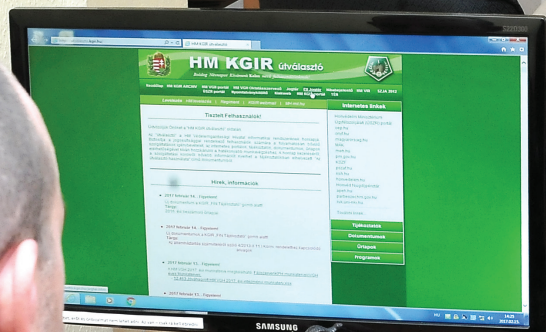
– Nem minden jelentkező jut el idáig – mondja Kollár százados –, vannak, akik mentálisan, mások pedig a fizikai követelmények miatt buknak el. Azoknak azonban, akik megfelelték, tizenöt ejtőernyős ugrást kell végrehajtaniuk RS 4/4 LA körkupalás ernyővel először 800, majd 600, végezetül pedig 400 méter magasságból. A kilencedik ugrásukat követően pedig „fokozódik a helyzet”: először fegyverrel, majd felszereléssel, később pedig éjszaka is ugraniuk kell. A „hab a tortán” a végső vizsga, amikor is teljes felszereléssel, éjszaka, ismeretlen terepre kell kiugorniuk, s ha ezt is sikeresen teljesítették, akkor megkapják a harcra kész (Combat Ready) minősítést.

A bátor jelentkezőket egy „megszállott” csapat viszi el az eddigi szintig

– derül ki Kollár százados szavaiból. A SEKICS jelenleg huszonöt fős, a sofőröktől az instruktorig bezárólag; mindegyiküknek megvan a maga fontos szerepe a rendszerben. (Csak egy jellemző adat: a speciális ejtőernyős kiképzőcsoport tagjai, lapzártakor, 50 000 ugrással rendelkeznek.) Ez a csapat raktározza, javítja, sokszor hajtogatja a mintegy 500, a hadseregben használt ejtőernyőt – kiképzési feladataik mellett. Arról már nem is beszélve, hogy a katonai és nemzeti válogatott (világ bajnok) csapat tagjai is a SEKICS kötelékében teljesítenek szolgálatot.

Ami pedig a jövőt illeti, Kollár százados két fontos projektet említ meg. Feladataik mellett jelenleg azon dolgoznak, hogy a Mi-8-as, Mi-17-es helikopterek rakterének hátsó „két-félhéjának” leszerelésével ne csak az egyetlen oldalajtón tudjanak kiugrani a katonák. Már csak azért is, mert a hadműveleti alkalmazás során a teljes felszereléssel ugrók bajosan jutnának ki az amúgy is kisméretű oldalajtón. Másik feladatuk pedig a Magyar Honvédség nemrégiben kapott AS-350-es helikoptereihez fűződik: most tesztelik, hogy miként lehet ezekből is kiképző, gyakorló, illetve sportugrásokat végrehajtani.

EGYSZERŰ ÉS HATÉKONY

Ballainé
Krikker
Zsuzsanna
ezredes

AMI NINCS: VÁRAKOZÁS, SORBAN ÁLLÁS, FELESLEGES PAPIRMUNKA. AMI VAN: GYORS ÉS KÉNYELMES ÜGYINTÉZÉS, AKÁR AZ OTTHONI KAROSSZÉKBŐL.

A Magyar Honvédség internetes ügyfélszolgálati rendszeréről Ballainé Krikker Zsuzsanna ezredessel, a HM Védelemgazdasági Hivatal Központi Illetményszámfejtő és Rendszerüzemeltető Igazgatóságának igazgatójával beszélgettünk.

– **Az ügyfélszolgálati rendszert két éve vezették be. Milyen ütemterv szerint folyt a fejlesztés?**

– Mára gyakorlatilag elvárásává vált az államigazgatás területén az elektronikus ügyintézés kiterjesztése, hogy a munkavégzéssel, a szolgálati tevékenységgel kapcsolatban egyszerű, hatékony és szükség esetén gyors segítséget kapjanak a munkavállalók az arra hivatott szakterületektől. A HM Védelemgazdasági Hivatal élére állt a fejlesztéseknek, s ennek eredményeként a HM költségvetés-gazdálkodási információs rendszerének (HM KGIR) bővítésé-

vel a tárca teljes személyi állománya részére kialakítottuk a jogviszonnyal, szolgálati viszonytal kapcsolatos ügyek elektronikus intézésének lehetőségét. A rendszert először az önkéntes tartalékos katonák és munkáltatóik használták kapcsolattartásra; ez egyfajta tesztidőszak is volt. Azt láttuk, hogy a rendszer bevált, és 2016 januárjától már a teljes személyi állomány számára elérhetővé vált, beleértve a honvéd tisztjelölteket és az altisztjelölteket is. Az ügyfélszolgálati rendszer mára már mindenhol elérhető, használatáról és működéséről írásban tájékoztattuk a személyi állományt.

– **Hogyan érhető el a szolgáltatás?**

– A lehető legegyszerűbb módon, azaz bármilyen, akár az otthoni internetes számítógépről. A bejelentkezéshez csak a www.ugyfelszolgalat.mil.hu

címet kell begépelni, aztán a nyitófelületen megadni a felhasználónevet a kezdeti jelszóval. Ezek a havi jövedelemigazolások első oldalán találhatóak, a jelszó pedig (mint minden ilyen rendszer esetében) az első belépést követően azonnal megváltoztatható.

– **Milyen alapvető vagy bővített szolgáltatások ellátására alkalmas a HM KGIR ügyfélszolgálati rendszere?**

– Az alkalmazás összetett eljárásokat, szolgáltatásokat foglal magában. Kialakítása során kiemelt figyelmet fordítottunk az állomány azon tagjaira, akik számára szolgálati elfoglaltságuk, vagy éppen más helyőrségbe, illetve külföldi szolgálatra vezénylésük miatt nehézséget okoz a mindennapi személyes ügyintézés. Jelenleg 97 ügy lebonyolítására alkalmas, ide értve az önkiszolgáló jellegű,

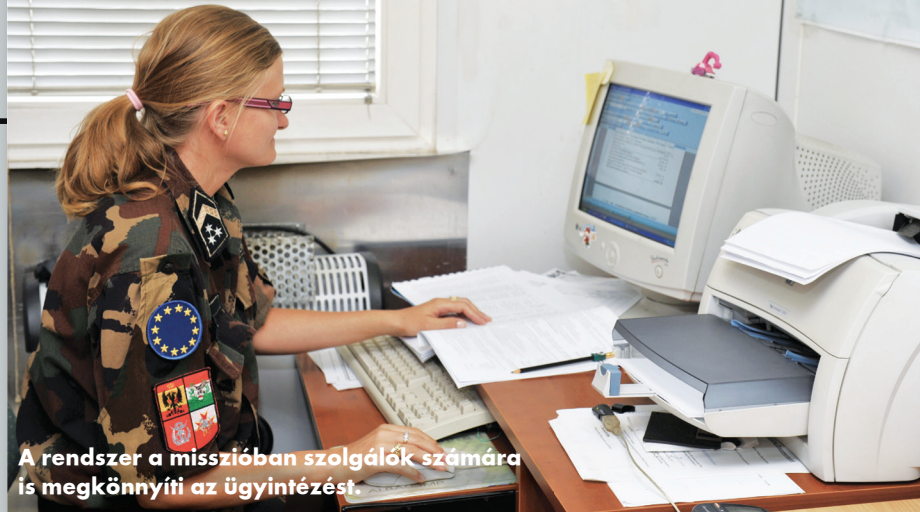
valamint a munkáltatói hatáskörbe tartozó folyamatokat is. Alapvetően olyan, főként pénz- és személyügyi, katonai igazgatási jellegű ügyek elektronikus ügyintézésére ad lehetőséget, amelyek korábban kizárólag a pénzügyi, személyügyi szakszolgálatok felkeresésével, személyes közbenjárással történhettek. A rendszer biztosítja egyes személyes, illetve a szolgálati viszonnal összefüggő adatok megjelenítését, azok módosításának kezdeményezését, valamint különböző eljárások, ügyek indítását. Az állomány tagjai itt letölthetnek és továbbíthatnak ezekkel kapcsolatos nyomtatványokat, és innen indíthatnak különböző ügyintézési eljárásokat, de bármikor ellenőrizhetik egy folyamatban lévő ügy státuszát is.

– Említene néhány konkrét példát?

– Lehetőség van a személyes adatokban bekövetkezett változás bejelentésére, például állandó lakcím vagy tartózkodási hely, e-mail cím, privát és szolgálati mobiltelefon-számok módosítása. A mindennapi ügyintézés során lehetővé válik a szolgálati jogviszony és a családi pótlék igazolásának igénylése, de lekérhető innen a személyi adatlap is. Elektronikus formában elérhetőek a havi jövedelmekről szóló igazolások, a személyi jövedelemadó-bevallás elkészítéséhez szükséges munkáltatói igazolások, valamint a tartós külszolgálatot teljesítő állomány részére a deviza-visszaigazolások. Ugyanakkor a pénzügyi referensek is elérik a havi jövedelmekről szóló visszaigazolások munkáltatói példányait.

– Miként történik a gyakorlatban az elektronikus ügyintézés?

– A zökkenőmentes lebonyolítás érdekében eddig több mint 500, főként pénzügyi, illetve személyügyi munkatárs felkészítését végezte el igazgatóságunk. A rendszerben a felhasználó számára biztosítjuk a szükséges dokumentumok, iratok elektronikus formájú csatolásának és küldésének, valamint az adott ügyvel kapcsolatos szöveges üzenetek továbbításának lehetőségét. Az ügyintézés végrehajtása – annak típusától függően – az illetékes honvédségi szervezetek pénzügyi, személyügyi, katonai igazgatási szakreferenseinek feladata. A felhasználó természetesen végig nyomon követheti az elindított ügyek aktuális állapotát.

A rendszer a misszióban szolgálók számára is megkönnyíti az ügyintézt.

náló természetesen végig nyomon követheti az elindított ügyek aktuális állapotát.

– Hogyan kommunikálnak a felhasználókkal?

– Az üzenetküldés menüpont alatt van lehetőség a felhasználói üzenetek továbbítására, a rendszerben dolgozó szakterületek, elsősorban pénzügyi, személyügyi, illetve katonai igazgatási munkatársak számára. Az így eljuttatni kívánt üzeneteket, annak tartalmától függően, minden esetben az ügyfélszolgálat munkatársai továbbítják a címzetteknek, amelyhez elektronikus formában mellékletet is lehet csatolni. A rendszer kommunikációs tulajdonságai kapcsán szükséges megemlíteni a privát mobiltelefon-szám bejelentésének fontosságát, hiszen lehetőség van SMS-üzenet kérésére a megadott telefonszámra. Ennek megjelölését követően a felhasználó ilyen módon értesül, ha az ügyfélszolgálati rendszerben indított kérelmét feldolgozták, illetve lezárták, valamint ha üzenet érkezik számára. Újdonságnak tekinthető, hogy lehetőség nyílt az üzenetek csoportos küldésére is. Üzenetküldő kampány esetén elég egyetlen üzenet elkészítése, amelyhez jegyzetet lehet írni, mellékleteket csatolni és egyszerre, tömegesen ki lehet küldeni akár a teljes személyi állománynak, vagy egy meghatározott csoportnak. Ennek a funkciónak az előnyeit már felismerték egyes honvédségi szervezetek parancsnokai és szakreferensei, és aktívan alkalmazzák az érintettek kiértesítése céljából. A teljes körű kiszolgálás érdekében igazgatóságunk szervezeti keretén belül létrehoztuk az ügyfélszolgálati csoportot (Call Center) is. A munkatársak itt fogadják a telefonos bejelentéseket, segítik a személyi állomány elektronikus indított ügyeinek intézését, ide értve az ügyfelek és az

ügyintézők támogatását; a csoport hatáskörén túlmutató kérdéseket pedig továbbítják az illetékes szakértőknek.

– Milyen visszajelzések érkeztek a rendszer működésével kapcsolatban?

– A tapasztalatok szerint az önkéntes tartalékos állomány közel 70 százaléka rendszeresen használja a rendszert. A behívások, a behívóparancsok kiküldése, a szolgálathalasztásokkal kapcsolatos ügyintézés, az előzetes bejelentések a rendszeren keresztül történnek. Az aktív állományból jelenleg a tartós külszolgálaton lévők vagy tartósan távollévők, illetve a több helyőrségben állomásozó alakulatok tagjai használják ki legnagyobb mértékben. Azon dolgozunk, hogy a rendszert használók aktivitását növelni tudjuk.

– Melyek a távlati terveik?

– Főbb céljaink közé sorolható a felhasználói létszám további növelése, valamint az, hogy a rendszer maximálisan felhasználóbarát alkalmazássá váljon. Céltudatosan törekszünk a felhasználók elégedettségének növelésére, az elektronikus ügyintézés hatékonyságának megerősítésére. A legfontosabb számunkra, hogy az ügyfélszolgálati rendszer a honvédségi szervezetek napi működésének szerves részévé váljon, s szeretnénk, ha a jelenlegi pénzügyi és személyügyi folyamatokat minél szélesebb körben lehetne ennek révén intézni. A lényeg, hogy a technológiai újításoknak köszönhetően – a honvédség sajátosságainak megfelelően – a meglévő eljárásokba, pénzügyi, személyügyi folyamatokba tudjuk illeszteni a modern informatikai platformok, applikációk és az új információtechnikai megoldások alkalmazását. Mind a hatékonyság, mind a költségmegtakarítás szempontjából rendkívül fontos a terület további fejlesztése.

Akiknek játék a szolgálat

ORRBAN JÓK

A close-up photograph of a dog's nose and tongue. The nose is black and textured, with two nostrils visible. The tongue is pink and wet, hanging out from the mouth. The background is blurred, showing the dog's fur and a hint of a blue sky.

LEGFONTOSABB FELADATUK A FELDERÍTÉS, VALAMINT A ROBBANÓANYAGOK FELKUTATÁSA. AZ MH 1. HONVÉD TŰZSZERÉSZ- ÉS HADIAJÓS EZRED MUNKÁJÁT JELENLEG TÖBB MINT TÍZ MINŐSÍTETT, VIZSGÁZOTT KUTYA SEGÍTI.

Az MH 1. Honvéd Tűzszerész- és Hadihajós Ezred katonáival az állampolgárok leginkább akkor találkoznak, amikor egy-egy második világháborús robbanószerszemet kell hatástalanítaniuk vagy elszállítaniuk. Az alakulatnak azonban van egy, a kívülállók számára kevésbé ismert alegysége is. Ez a robbanóanyag-kereső kutyás műveleti század. A négy lábúak felkészítése évekig tart és folyamatos. A kutyavezetők legálább harmadosztályú tűzszerészek, ők végzik az állatok gondozását és vezetik a kiképzésüket.

– Kutyáink feladata a gépjárművek, a repülőtéri csomagok és a katonai objektumok átvizsgálása. Kiképzésük elején labdakeresésre tanítjuk őket, később robbanóanyag-szagmintákat

helyezünk el azok mellé. Fontos, hogy az elrejtett anyagra ne harapjanak rá, fekvő vagy ülő helyzettel kell jelezniük a megtalált robbanószert – foglalta össze a legfontosabb tudnivalókat Pásztor Antal százados, a műveleti század parancsnoka.

A kutyavezetők a képzés során olyan fegyelmező gyakorlatokat végeztetnek az állatokkal, amelyek kialakítják bennük az engedelmes viselkedést.

Szakértői vélemények szerint a kutyák 4 százaléka (a fajtát tekintve leginkább német- és belgajuhász, valamint terrier) alkalmas robbanóanyag-keresésre. A kutyák beszerzéséről az alakulat egészségügyi központja gondoskodik. Akadnak olyan jószágok, amelyek menhelyről érkeztek az alakulathoz, másokat pedig az alegység katonái kölyökkoruktól fogva nevelték, majd ajánlották fel azokat a honvédségnek. A kutyavezetők közül sokan munkaidő után, a hétvégéken, illetve az ünnepnapokon hazaviszik négy lábú társaikat. A katonák egyértelmű véleménye az, hogy a kiképzett kutyák intelligensek, mozgékonyak és fegyelmezettek, a szolgálat számukra játék.

Egy kis Kelet, egy kis Nyugat

A NATO-TAG LENGYELORSZÁG – FÖLDRAJZI FEKVÉSÉNÉL ÉS TÖRTÉNELMÉNÉL FOGVA – JOGOSAN TEKINT AGGODALOMMAL KELETI HATÁRAIN TÚLRA. AZ ÉSZAK-ATLANTI SZÖVETSÉG ÉS OROSZORSZÁG SZEMBENÁLLÁSA EGYRE FOKOZÓDIK, S ENNEK MEGFELELŐEN A LENGYEL VÉDELMI KÉPESSÉG, ÍGY A LÉGVÉDELEM ERŐSÍTÉSE SEM MARADHAT EL.

A Varsói Szerződés tagországaként Lengyelország is rendszeresítette a 2K12 Kub (SA-6 Gainful) közepes hatótávolságú csapatlégvédelmi rakétarendszert. A több országban, így hazánkban is alkalmazott Kub sorozatgyártása 1967-ben kezdődött el. Az azóta eltelt évtizedek alatt természetesen számos továbbfejlesztés történt mind a 3M9 légvédelmi rakétákkal, mind a rendszer indítójárműveivel, radarrendszereivel kapcsolatban. Az egyes felhasználók is igyekeztek bővíteni a Kub-ok alkalmazásának lehetőségeit, erősíteni képességeit. Így volt ezzel Lengyelország is, ahol az 1997-ben befejeződött utolsó nagy modernizáció során a légvédelmi rakétarendszer komoly „ránctelvaráson” esett át. A lengyel Wojskowe Zakłady Uzbrojeina (WZU) vezette programban az ütegek modernizált IS91M2-P1 tűzvezető radarrendszert kaptak, az ősrégi vákuumcsövek helyét a modern félvezető elemek vették át. A KT-53-2 nappali kamerát és a 9S33M optikai követőrendszer VPU-44 katódsugárcsöves képernyőjét a szintén lengyel fejlesztésű KT-1 kamerarendszer, valamint színes TFT LCD képernyők váltották

fel. A Sagem IRIS infravörös kamerákkal pedig ideális körülmények között még éjjel is 40 kilométerről felderíthetők a légi célok.

A 2000-es években a lengyel Kub-ok továbbfejlesztésére további programokat dolgoztak ki. A WZU például a jól bevált (bár szintén kikopóban lévő), konténerekbe helyezett amerikai RIM-7P Sea Sparrow félaktív, lokátoros vezérlésű légvédelmi rakétákat társította volna a 2P25M2 prototípus indítójárművel. A 2007-ben bemutatott változat természetesen az IS91 felderítőlokátor-rendszer átalakítását is igényelte. 2012-ben már a jóval modernebb RIM-162 ESSM légvédelmi rakétákat „házasította össze” a Kub-rendszerrel a WZU. Az MSPO 2012 nemzetközi haditechnikai kiállításon bemutatott járműről a függőleges helyzetbe állított konténerből in-

dulhat az 50 kilométer hatótávolságú légvédelmi rakéta. A felderítő radarrendszert is cserélték: a francia gyártmányú Thales Stir 1.2 vette át a régi szovjet lokátor feladatait. A kifejlesztett rendszer egyelőre prototípusként létezik csupán.

MEGOLDÁS MÁSHONNAN

A már meglévő Kub-ok továbbfejlesztése csupán időleges megoldást jelent. Tudja ezt a lengyel politikai és katonai vezetés

KETTŐS VÉDELEM

is, amely ennek megfelelően évek óta készíti elő a légvédelem teljes, nyugati és hazai fegyverrendszerekre alapozott átfegyverzési folyamatát. A Wisla nevet kapott projekt célja a légvédelmi rakétaképesség jelentős kibővítése, modernizálása.

Ennek részeként a 2016 júliusában nyilvánosságra hozott, a 2017–2022 közötti időszakra szóló fegyverzetfejlesztési tervek legjelentősebb részét éppen a légvédelem teszi ki. A 21 milliárd dolláros csomag részeként 10 milliárd dollár jutna a közepes, míg 5 milliárd dollár a rövid hatótávolságú légvédelmi rakétarendszerek vásárlására, hadrendbe állítására.

Az ma már biztosra vehető, hogy az amerikai Raytheon ott lesz a nyertesek között: minden jel szerint a RIM-104 Patriot Advanced Capability (PAC-3) lég- és rakétavédelmi rendszer kerül majd Lengyelországba. A mobil, gumikerekes tehergépjárművekre épített egység a szakértők szerint várhatóan a legmodernebb, Configuration 3+ változatban érkezik. A Raytheon jelenlegi PAC-3 kínálatának csúcsa a ballisztikus rakéták ellen nagyobb védelmet nyújtó Post Deployment Build 8 szoftver- és hardverrendszerrel, illetve a PAC-3 Missile

Szovjet indítójármű, amerikai rakéta.

Segment Enhancement (MSE) elfogórakétákkal megépített légvédelmi rendszer, amelyet a közeljövőben a gallium nitrid félvezető elemekkel épített aktív fázisvezérelt radarrendszer (GaN Patriot) egészíthet ki. Az új félvezetők a jelenleginél sokkal nagyobb hatótávolságot ígérnek, lényegesen kisebb fizikai méret és energiafogyasztás mellett. A Raytheon szerint a váltáshoz csak minimális mértékben kellett az AN/TPY-2 nagy hatótávolságú radarrendszer vezérlőszoftveréhez nyúlni. Az amerikai hadsereg 2017-ben indítja el a saját Patriot-rendszerek radarjainak leváltását

célzó pályázatát, ahol a Raytheon fejlesztette GaN Patriot a Lockheed radarrendszerével versenyez majd. A Raytheon emellett a Patriot-rendszerek különböző változatait már hadrendben tartó országok számára is ajánlja az új radart, mint költséghatékony modernizációs eszközt, amely egyben a már alkalmazott légvédelmi rendszerek képességnövekedését is jelenti.

Érdeemes megjegyezni, hogy a Raytheon komoly szerepet szán a lengyel védelmi iparnak a már meglévő Patriot-rendszerek modernizálása során. A legnagyobb lengyel (egyébként állami tulajdonban lévő) hadiipari vállalat, a Polska Grupa Zbrojeniowa (PGZ) 2016 júliusában – tehát a lengyel légvédelmi beszerzést figyelembe véve éppen időben – írt alá szándéknyilatkozatot a Raytheon-nal. Az együttműködés természetesen elsősorban a lengyel rakétabeszerzés miatt volt fontos az amerikai cégnek, de a többi 13 ország által üzemeltetett 220 Patriot-űteg modernizálásához szükséges technológiai és tudástranszfernek köszönhetően az amerikai nagyvállalat partnereként a PGZ is részt vehet majd a munkálatokban. A lépést természetesen a lengyel védelmi tárca élénken üdvözölte.

A lengyel védelmi minisztérium végül hivatalosan 2016 szeptemberében jelentette be, hogy közel 5 mil-

Az IRIS-T makettje.

A MEADS „ökle” a PAC-3 MSE közepes hatótávolságú légvédelmi rakéta.

tési rendszerét nem a Raytheon-tól, hanem a Northrop Grumman-tól rendelnék meg. A dolog érdekessége, hogy az általuk kifejlesztett Integrated Battle Command System (IBCM) csak 2019-re érheti el a kezdeti harcképességi állapotot az amerikai hadseregnél. A következő hat rendszert pedig 360 fokos radarlefedettséget biztosító, nagy hatótávolságú felderítő és tűzvezető radarrendszerrel kérnék a lengyelek – ilyen képesség sincs sem az amerikai hadsereg, sem a Raytheon birtokában. Márpedig az első két, IBCM-mel irányított ütegnek 2019-ben, míg a többi hatnak 2020-tól kell hadrendbe állnia Lengyelországban, legalábbis a megrendelő elképzelései szerint. Az üzletre várhatóan 2017 első negyedében bólint majd rá az amerikai Kongresszus.

FUTOTTAK MÉG?

liárd dollár értékben nyolc üteg PAC-3-as megvásárlási szándékáról értesítette az amerikai kormányt. Csavar a dologban, hogy a bejelentés szerint az első két üteg parancsnoki és tűzvezető

A Raytheon mellett azonban még másoknak is juthat hely a lengyel piacon. A Lockheed Martin vezetete konzorcium, amely a Medium Extended Air Defense System (MEADS) mobil légvédelmi rakétarendszert szeretné a lengyel hadseregnek eladni, szintén a PGZ-vel folytatott együttműködésben bízik.

A Raytheon új GaN Patriot radarrendszere.

A konzorcium és a lengyel vállalat 2016 szeptemberében írta alá a szándéknyilatkozatot. Az amerikai, német (MBDA Deutschland) és olasz (MBDA Italia) részvétellel kifejlesztett MEADS éppen a számos európai országban hadrendben álló MIM-104 Patriot és a még korábbi Nike Hercules rendszerek kiváltására lehet alkalmas a fejlesztők szerint. A MEADS „ökle” szintén a PAC-3 MSE közepes hatótávolságú légvédelmi rakéta. A gumikerekes járművekre szerelt MEADS a jelenlegi kialakításában is képes 360 fokos radarlefedettséget biztosítani. A lengyel védelmi minisztérium azonban még 2014 júniusában kiejtette a Wisla-programból

a MEADS-t, mert azt még egyetlen hadsereg sem állította hadrendbe. Az amerikai Kongresszus 2014-ben szüntette be a program hazai finanszírozását, s ez egyben az amerikai hadrendbe állítási tervek végét is jelentette. Ez nem rettentette el Németországot, mely 2015 júniusában választotta ki a MEADS-rendszert, mint a saját, hálózati alapú taktikai légvédelmi rakétarendszerének (Taktisches Luftverteidigungssystem) alapját. A parancsnoki és tűzvezető rendszerrel, illetve az IRIS-T infravörös légiharc-rakéta földi indítású változatával felszerelt, „németesített” légvédelmi rendszerek beszerzéséről szóló szerződést várhatóan 2017

A MEADS-rendszert PAC-3-as rakétákkal ajánlották fel Lengyelországnak.

első fél évében írják alá Berlinben. A Lockheed Martin reményei szerint a Lengyelország szoros szövetségeseként ismert Németország választása akár kedvezően is befolyásolhatja a lengyel kormány további döntéseit.

A német MEADS-rendszer: indítójármű, mobil radarrendszer és tűzvezető állomás.

Az „életben tartott” ezred

AHOLA MÚLT

AMIKOR EGY TELEPÜLÉSEN FELSZÁMOLJÁK A KATONAI SZERVEZETET, LEGTÖBBSZÖR NEMCSAK MUNKAHELYEK TUCATJAI SZÜNNEK MEG, HANEM SOKSZOR ELVESZNEK A RELIKVIÁK, ÉS AZ ÉVEK MÚLTÁVAL EGYRE INKÁBB ELHALVÁNYUL AZ EMLÉKEZET IS.

A JELEN IS

Szerencsére sok hajdani helyőrségben a különböző bajtársi egyesületek, nyugdíjasklubok továbbra is megőrzik az emlékeket, ápolják a hagyományokat, több helyen még kisebb-nagyobb gyűjteményeket, emlékszobákat is létrehoznak. E volt helyőrségek közül kiemelkedik Nagyatád, ahol egy fokkal magasabbra tették a mércét, és az egykori alakulatok katonái, valamint az önkormányzat példaértékű összefogásának köszönhetően a települést ma is katonavárosnak tekinthetjük.

Idősebb olvasóink bizonyára emlékeznek még a 69. harcokoszadra, sőt talán még a „futkosóra” (az egy évnél nem hosszabb időre ítélt katonák büntetőzászlóaljára), valamint a „kispapokra” is. (Mások mellett itt töltötte sorkatonai szolgálatát Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek is.)

Amikor az aktuális haderőreform során felszámolták az alakulatokat, hirtelen „Atádon” is sok civil veszítette el a munkahelyét, a katonák pedig választhattak: más helyőrség-

ben folytatják katonai szolgálatukat, vagy kiválnak a hadseregből. A város mindenesetre egyik napról a másikra katonaság nélkül maradt. Illetve mégsem: mert egy maroknyi volt nagyatádi katona elhatározta, hogy tovább viszik a hagyományokat. Hortobágyi Ferenc nyugállományú őrnagy kezdeményezésére, és majd tizenhat évig vezetésével, megalakították a 69. Harckoszad Nyugdíjas- és Baráti Körét, amely az emlékek, hagyományok ápolása mellett egy gyűjtemény létrehozását is célul tűzte ki. Az elhatározást tett követte: a várostól kaptak egy, az önkormányzat által nem használt területet, amelyen egy kisebb épület is található, s elkezdtek „összeszedni” a gyűjteményt. Ez eleinte a volt katonák által adományozott egyenruhából, felszerelési tárgyakkal állt, majd a HM Hadtörténelmi Intézet és Múzeum (HM HIM) jóvoltából mind több fegyverrel, repülőgéppel, harcokosival egészült ki. Az évek során egyre népszerűbb lett a haditechnikai park, sokan látogatták, nemcsak a városból, de az

egész országból érkeztek vendégek. Nagyon sokáig az alapító, volt katonának működtették a parkot, de aztán kezdtek „kinőni magukat”, no meg a múltó idő is nyomott hagyott rajtuk, tehát muszáj volt továbblépni.

Csakúgy, mint az alapításkor, most is a város sietett a segítségükre. Amikor megkeresték Ormai István polgármestert (aki maga is tartalékos őrnagy), hogy felajánlanák a gyűjteményt a város számára, a városvezető azonnal igent mondott. Sőt, kész elképzelései is voltak. Miután akkoriban újították fel uniós pályázati pénzből a volt zeneiskola épületét, és hozták létre benne a Turisztikai Központot, kézenfekvő volt a megoldás, hogy költözzön oda a katonák tárlata is, a szabadtéri haditechnikai park pedig maradjon a helyén, hiszen az épület és a park egymás szomszédságában vannak. Így jött létre 2014-ben egy olyan egyedülálló létesítmény, amelyben a katonai történelmi kiállítás mellett a nagyatádi nyomdát és a hagyományos mesterségeket bemutató tárlatok is láthatók.

Az azóta eltelt idő tapasztalatairól Hauptman Gyöngyi muzeológussal, a nagyatádi Városi Múzeum vezetőjével, illetve Hortobágyi Ferencsel beszélgettünk.

– Gyors volt a döntés, és nekünk is gyorsan kellett cselekednünk, hiszen

2014 júliusában vettük át a katonák gyűjteményét, és szeptemberben már meg is nyílt a kiállítás. Két hónapunk volt átvenni, leltározni, tematizálni az anyagot, amelyet hatalmas mennyiségű egyenruha, fegyver, felszerelés, jelvény és más

relikvia alkotott. Először azt sem tudtuk, hogyan és milyen tárolókban helyezhetjük el ezeket biztonságosan. Szerencsére Feriéknek kiváló nemzetközi kapcsolataik vannak, így hamar megoldódott a helyzet – jegyezte meg a muzeológus.

– Bár sok nemzettel – például hollandokkal, horvátokkal, albánokkal – tartjuk a kapcsolatot, a legszorosabb kötelék német bajtársainkhoz fűz bennünket, s most is tőlük jött a gyors segítség. Az Ingolstadti Erődmúzeum hatvan zárható, üveges vitrint adományozott nekünk – hallhattuk Hortobágyi Ferencet.

Így aztán elhárult minden akadály a gyűjtemény biztonságát illetően, mert mint Hortobágyi Ferenc megjegyezte: az emberek esendők;

régi helyükön azért egy-egy csoport távozása után (évi négyezer látogató) el-el tűnt néhány jelvény, felvarró, karjelzés.

– A kezdeti nehézségek után felpörögtek az események, s az elmúlt több mint két évben nemcsak a város, de a régió egyik kedvelt turisztikai célpontjává vált a közös kiállítás – vette vissza a szót Hauptman Gyöngyi.

2015 tavaszán például többfordulós vetélkedőt szerveztek az iskolások számára az interneten, amely nagy sikert aratott a fiatalok körében. Rengeteg látogatójuk van a Múzeumok Éjszakája rendezvényein, és részt vesznek a KatonaSuli-programban is. De nem álltak meg itt sem, a Turisztikai Központ udvarán létrehoztak egy íjászpályát,

valamint egy fedett, kültéri légpuska- és flobertpuska-lőteret is.

– Az a célunk, hogy interaktív legyen a nálunk tett látogatás, a gyerekek és a felnőttek ne csak végigsétáljanak a vitrinek előtt, vagy a haditechnikai parkban. Amit lehet, ki is próbálhassanak, beöltözzenek egyenruhákba (erről fotó is készülhet), játékokkal, tesztlapok kitöltésével és kulturális műsorokkal is emlékeztetessé tegyük számukra a nálunk eltöltött időt – mesélte a muzeológus.

Ami pedig a közeljövőt illeti, Hauptman Gyöngyi és Hortobágyi Ferenc felváltva sorolta a terveket. A HM HIM segítségével a haditechnikai park hamarosan három új „nehéz technikával” gazdagodik, amelyek Kecelről érkeznek; Nagyatádra szál-

lításukat a honvédség végzi speciális járműveivel, az üzemanyagköltséget a város állja. Ősszel nagy dobásra készülnek: már szervezik az első Honvéd Találkozót, amelyre nemcsak az egykor Nagyatádon szolgált katonákat várják, hanem meghívót küldenek minden katonai alakulatnak, hogy vegyenek részt csapatalkikkal a háromnapos, különböző versenyekkel tarkított rendezvényen. Ugyanebben az időben veterán katonajármű-találkozóra is sor kerül, és ígéretet kaptak a város vezetésétől arra, hogy a ma elhanyagolt állapotban lévő, vállalkozások által használt volt laktanya épületeiből hármat megtartanak, felújítanak, hogy bemutathassák, miként éltek, szolgáltak ott évtizedeken keresztül a katonák.

Lélekhez kötött szolgálat

A REFORMÁCIÓ
EMLÉKÉVE

AMIÓTA HARCOK VANNAK, KATONÁK IS VANNAK ÉS EZZEL EGYIDEJŰLEG JELENT MEG A – MAI KIFEJEZÉssel – TÁBORI LELKÉSZI SZOLGÁLAT IRÁNTI IGÉNY. A NAPJAINK MODERN HADSEREGEIBEN SZOLGÁLÓ TÁBORI LELKÉSZ KÜLDETÉSÉRŐL JÁKOB JÁNOS DANDÁRTÁBORNOKOT, A HM TÁBORI LELKÉSZI SZOLGÁLAT PROTESTÁNS PÜSPÖKÉT KÉRDEZTÜK, A TÉMA AKTUALITÁSÁT PEDIG A REFORMÁCIÓ JUBILEUMI EMLÉKÉVE ADJA.

Jákob János
dandártábornok

Az emlékévé 1517. október 31-ére fókuszál, amikor Wittenberg lelkésze, Luther Márton kitzúzte 95 pontból álló téziseit a helyi vártemplom kapujára, szimbolikusan útjára indítva ezzel a reformációt.

– **Miért különösen fontos az idej esztendő a keresztyén világ számára?**

– Figyelmünk a reformáció 500 éves történelmére irányul, melyet világszerte hálaadó istentiszteletekkel, kulturális programokkal, koncertekkel ünneplünk. A magyarországi evangélikus és református, sőt valamennyi protestáns egyház csatlakozott a Reformáció Emlékévének méltó megünnepléséhez. Szeretnénk minél többet megmutatni a reformá-

cióhoz kötődő értékekből. A Kárpát-medence különösen gazdag ezekben a kincsekben, hiszen alapjában véve meghatározták a magyar történelmet, nemzetünk életének fejlődését. Gondoljunk az oktatásra, az anyanyelv használatára, a magyarra fordított teljes Szentírásra, amely emberöltőkön keresztül egyedüli könyvként volt jelen az otthonokban. A török dúlta Magyarországot kifosztott, felégetett falvaiból elmenekült lakosság számára a lelki feltámadást, a reményt, a megmaradást hozta a magyar nyelvű ígéretdetésből nyert hit. Tudjuk, egész nemzetünket gazdagítja ez az örökség.

– **Mi vezérelte Luther Mártont a 95 tétel megírására? Volt-e a reformáció eszmeiségének előzménye?**

vetség
 árok
 lőeszódek

– A 14–15. századi Európában a reneszánsz és a humanizmus szellemi áramlatai új felfogást és gondolkodási módot hoztak, melynek nyomán teljes átalakulás ment végbe nemcsak a vallási, hanem a társadalmi életben is. A kontinens bizonyos régióiban megjelenő városi polgárság érdeklődéssel fordult a tudományok felé. Életformájukból fakadó világiasabb, kritikusabb gondolkodásuk természetesen szembe került az egyház hagyományos, feudális rendszerével. Már a 14. században egyre többen hallatták kritizáló szavukat, közülük a két legismertebb egyház-kritikus John Wycliffe angol és Husz János cseh vándorprédikátor. Megkérdőjelezték a szentségek rendszerét, vitatták az egyház hatalmát, az el-

világiasodott papság gazdagságát. A reformáció előkészítésének folyamatában jelentős szerepet játszott még két dolog: a sötétnek jellemzett

középkorban az egyházi élet hanyatlása, valamint Kempis Tamás szerzetes munkássága. Jelszava: „Vissza a forráshoz!”; a Szentírás középpontba

helyezését és a személyes, élő hit fontosságát hangsúlyozta. Tanítása rendkívüli hatással volt Lutherre, aki megértette, egyedül a hit által van üdvössége az embernek. Nincs többé szükség a test sanyargatására, sem közvetítő papságra, sem a bűnbocsátó cédulákra. A forradalmi jelentősége ennek a gondolatnak, hogy az

üdvösség kegyelmi ajándék és nem egy adok-kapok rendszeren belüli játékszabály betartásán múlik, hanem az Istennel való kapcsolat révén. Az igazi áttörést a Pál apostol Római levelében olvasottak jelentették a reformátor életében: „az igaz ember pedig hitből él...” (Róm 1:17). Megvilágosodott, letisztult gondolatait

próbálta megosztani környezetével, így azokat pontokba szedte és – a történet szerint – kiszögelte a vártemplom kapujára. A 95 tétel központi gondolata a bűnbocsátó cédulák pénzért való árusítása ellen szólt, másrészt viszont kétségbeejtőnek találta, hogy az egyházi előírásokat előrébb helyezték, mint az Isten akaratának való engedelmeskedést. Fontosnak tartom itt megjegyezni, hogy sem Luther, sem Kálvin, Zwingli, Bullinger vagy a többi reformátor nem akart új vallást alapítani. Fő céljuk volt újraéleszteni az egyetemes keresztyénséget és visszavezetni az embereket a Krisztus-követő keresztyéni élethez, a hit kegyelmi életéhez, amely egyedül Isten Igéjének, akaratának engedelmeskedik.

– Országszerte számos programmal emlékeznek a reformáció „születésnapjára”. A katonák számára mivel készül a Protestáns Lelkészi Szolgálat?

– Folyamatosan érkeznek megkeresések, felkérések katonai szervezetektől, nyugdíjaskluboktól és intézményektől a reformációval kapcsolatos előadásokra, mi pedig igyekszünk a meghívásoknak eleget tenni. Másodsoron – e jubileum apropóján – mi is felkerekedünk és egy katonai zarándoklat keretén belül végigjárjuk Luther életútját, meglátogatjuk a leghíresebb városokat (Eisleben, Erfurt, Wartburg és Wittenberg),

ahol megfordult és alkotott; egyben e városok a protestantizmus megszületésének tanúi voltak. Októberben pedig – a Reformáció Napjához közeledve – hálaadó katona-istentiszteletet tartunk a Ludovika Kápolnában. Továbbá szándékunkban áll katonák számára egy rövid ismeretterjesztő anyag összeállítása, kiadása. A Geodeon Társaság 25 000 tereptarka kötéssel nyomott Újszövetséggel ajándékozta meg püspökségünket az emlékévként alkalmából, amit már el is kezdtünk kiosztani a katonák között.

– **A harchoz, fizikai kihívások leküzdéséhez szokott katonák igénylik-e a lelki támogatást? Mikor merül fel leginkább az igény a lelkészek részvételére a katonák életében? Mit tud tenni a tábori lelkész a katonákért?**

– Az ember túl azon, hogy a teremtésben a legnagyobb kockázatot jelentő tényező, mindmáig lelkileg a legbonyolultabb teremtmény. Ez alól – bármilyen tudással, tehetséggel, adottsággal rendelkezünk korra, nemre, vallási elkötelezettségre való tekintet nélkül, a társadalomban elfoglalt helyüinktől függetlenül – senki sem kivétel, a legjobban felkészített katona sem. A mindennapjaink békében és háborúban egyaránt produkálnak olyan élethelyzeteket, amelyekből nehéz segítség nélkül jó irányba elindulni. Ilyenkor elárasztja a gondolatainkat, a szívünket a létezésnek egy különös érzése, ami semmi máshoz nem fogható. Ezen élethelyzetek kezeléséhez felkínáljuk közösségünket, szervezett istentiszteleteinket, (minden hónap első vasárnapján nyilvánosan látogatható katona-istentiszteletet tartunk a Ludovika Kápolnában), ünnepi alkalmainkat, csoportos és egyéni lelki gondozói beszélgetések lehetőségét, továbbá imádságban hordozzuk a Honvédelmi Minisztérium és a Magyar Honvédség valamennyi alkalmazottját, tagját. Imádságaink, hisszük, Isten elé kerülnek! Kicsinységünk ellenére, láthatóan vagy láthatatlanul a háttérben, a helyőrségekben, a határ menti szolgálatokban, a missziókban, megoldhatatlannak tűnő problémák, stabilitását veszítő kapcsolatok, fájdalmak és betegségek között, a gyász terhét hordozók mellé állva

vagy az örvendezők között segítjük a honvédelem ügyét szolgálókat. Jézusnak, elhívónknak a tanúi igyekeztünk lenni, akinél, hisszük, minden lehetséges. Mert a katonákra is érvényes minden körülmény között Pál útmutatása: „ne dobjátok el bizodalmatokat, melynek nagy jutalma van!” (Zsid 10:35). Kijelenthetjük, ma tisztában vannak a katonák azzal, mit várhatnak el, miben kaphatnak segítséget a tábori lelkésztől. Tudják, szolgálatunk nem helyhez, hanem lélekhez kötött. Akkor is így van ez, ha munkánk sokrétűsége gyakran túlmutat a hitélet dolgain.

– **A tábori lelkész egyszerre pap és katona. Hogyan fér meg egymás mellett ez a két hivatás? Vannak a szolgálatnak kihívásai?**

– Mindkét hivatás teljes értékű, önállóan megáll a maga lábán. A tábori lelkész valójában az a lelkész, aki a szolgálatát katonák között végzi. A klasszikus lelkészi szolgálattól üzenetében nem különbözik, csupán az üzenet közlésének módjában van változás. Mivel a katonai hivatás egy semmi máshoz nem hasonlítható, sajátos körülmények közt zajló veszélyes feladat, így ahhoz, hogy a katonák között lehessen a lelkész,

alapvető katonai ismeretekkel kell rendelkeznie. Mi több, sorsközösséget kell vállaljon a katonákkal. Kihívásnak azt tartom, hogy bele kell illeszkedjen a szolgálata az adott körülmények, elvárások, lehetőségek korlátai közé. A mögöttünk álló időszak azt mutatja, ugyan ez gyakran nagy rugalmasságot kíván mindkét féltől, de működik.

– **Mi a reformáció üzenete a 21. században?**

– A reformáció örökségét valló és vállaló egyházak kezdetől fogva feladatuknak tekintik, hogy a keresztyénség a hit által, a biblikus alapokhoz ragaszkodva szolgálja az egyház megújulását. A keresztyén hit soha nem normák, szabályok rendszere és nem is világnézet vagy tan, mint ahogyan némelyek ma is próbálják kezelni. A keresztyén hit az ember és Jézus Krisztus között létrejött bizalmi kapcsolat. Megérti az ember Isten szeretetét, mellyel Egyszülött Fiát feláldozta érte, és válaszul élete felajánlásával viszonzza azt. Így a reformáció sohasem veszítheti el értelmét, időszerűségét, ahogyan a régi reformátori elv is mondja: „ecclesia semper reformata” – az egyház mindig reformálásra szorul.

A Balatonnál, part nélkül

KICSI, DE OTTHONOS

ROPPANT FESZÍTETT TAVALYI SZEZON, ÖSSZESZOKOTT CSAPAT, INTERAKTÍV PIHENTETÉS ÉS KOMOLY FEJLESZTÉSI TERVEK. A CSOPAKI, MH 54. VESZPRÉM RADAREZRED 2. SZÁMÚ KIKÉPZÉSI, OKTATÁSI ÉS REGENERÁLÓ KÖZPONTJÁNAK (KORK) VEZETŐJE, FARKAS NIKOLETTA ZÁSZLÓS SZAVAIBÓL KIDERÜL, HOGY A „KICSIK” IS LEHETNEK NAGYOK.

A központ persze csak Farkas Nikoletta szavaiban kicsi, amúgy kétszer egy hektárt birtokol. (A kicsi jelzöt is csak azért használta, mert a nagy központok mellett – Badacsonylábdihoz, Mályihoz hasonlóan – a csopaki is inkább családi, mint „nagyüzemi”.)

Viszont minden szavából süt a szeretet, amikor a központról beszél, pedig csak tavaly augusztustól tölti be ezt a beosztást. Meg is jegyzi, hogy leginkább elődei kiváló munkájáról, a „megörökölt”, összeszokott csapatról, és jövőbeni terveikről tud jelenleg számot adni.

No, meg arról, hogy nem véletlenül kötött ki itt. 1998 februárjában vállalt szerződéses szolgálatot Tapolcán, az akkori MH Dunántúli Kiképző Központnál, logisztikusként. E szakmában több területen szerzett tapasztalatokat: dolgozott műszakis, vegyvédelmis, fegyverzetes szakterületen, végezetül pedig

Farkas Nikoletta zászlós

az elhelyezési szolgálatnál, amely terület a mai napig a szíve csücske. A Tapolcai Kiképző Központ bezárása után – nehéz volt feldolgozni, mondja – az MH Bakony Harckiképző Központban töltött el egy évet, majd, lévén veszprémi kötődésű, mostani

ezredének jogelődjénél kért és kapott megfelelő beosztást.

2007-től 2016-ig elhelyezési területen teljesített szolgálatot, a napi feladatok mellett többek között az ezred elhelyezési költségvetését is ő könyvelte. Amikor azonban tavaly megtudta, hogy a csopaki központ vezetője, aki jó másfél évtizedig irányította a szervezetet, nyugállományba vonul, egyből arra gondolt: ezt a beosztást neki találták ki. Hasonló véleményen volt ezredparancsnoka is, így 2016 augusztusában már személyesen megtapasztalhatta, mi vár rá.

– Mint már említettem, kétszer egy hektáros terület, jelenleg huszonöt faházzal. Ezek közül tizenhat egy légterű, kilenc két légterű, s van egy műszaki tartaléknak nevezett házunk is. A kiképzési időszakban nyolcvanhat főt tudunk elhelyezni, míg az üdültetés során kilencvenhét vendéget fogadhatunk. Nyolcvanfős étkezde,

nyolcvanfős rendezvényterem, valamint büfé szolgálja a vendégek kényelmét, akiknek napi háromszori étkezést biztosítunk – sorolja a zászlós.

A szezon április közepétől október közepéig tart. Áprilistól a júniusi főszezon kezdetéig a kiképzési, oktatósi, illetve a hétvégi csoportos rendezvényeké a főszerep, aztán kezdődik az üdültetés. Augusztus végétől október közepéig aztán ismét az oktatás, kiképzés kerül előtérbe. Mindezek mellett a múlt szezonjuk főleg a műveleti regeneráló üdültetéssel telt: a határvédelemben részt vevő katonák pihenhettek öt nap, négy éjszakás turnusokban családjukkal a KORK-ban.

– Nagyon feszített időszak volt – mondja Farkas zászlós. Főleg közalkalmazottjaink számára, akiknek két turnus között csupán fél napjuk volt az átállásra. A kötelező vagy szükséges karbantartásokról, ellenőrzésekről nem is szólva.

S bár ő csak a főszezon végén kapcsolódott be a munkába, látva a „pörgést”, hálás szívvel gondol elődjére, aki ilyen csapatot alakított ki Csopakon.

Mint ahogy cikkünk felcímében is utaltunk rá, a csopaki KORK nem tipikusan Balaton-parti üdülőhely, hiszen a part, a városi strand, jó fél kilométerre van tőlük. Itt nem lehet leballagni két perc alatt a vendégházból a partra, tehát adja magát a kérdés: miért szeretik a vendégek mégis ezt az üdülőt?

Sok mindenért. Először is van egy úszómedencéjük a felnőtteknek és

egy a gyermeknek, s mintegy negyven kerékpárjuk. Mindezekon túl röplabda- és kosárlabdapálya, játszótér, biliárd, „csocsó”, trambulín, asztalitenisz és horgászati lehetőség áll a vendégek rendelkezésére. A Csopak önkormányzatával kialakított kiváló együttműködésüknek köszönhetően vendégeik a „Csopak Kártya” révén kedvezményesen léphetnek be a városi strandra, s ők maguk is számtalan programot, rendezvényt kínálnak a KORK-ban pihenőknek. Minden turnusban van interaktív néptánc, a gyermekek számára játszóház, arcfestés, a felnőtteknek borbemutató,

és költségvetésüknek köszönhetően más programokkal is kedveskedhetnek térítésmentesen. (Többek között veszprémi állatkerti, vagy fűzfői bob-pálya belépővel.)

Persze náluk sem „fenéig tejfől” az élet, a megoldásra váró feladatok sok fejtörést okoznak számukra. Az üdülővezető ezek sorából kiemelte a faházak, a terület, a járdák felújításának, karbantartásának szükségességét – bár ezeken a területeken már elkezdődött a „mozgolódás”. Anyagi lehetőségeik függvényében megkezdték a házak állagmegóvási munkálatait, a terület egy részén már új térkövel váltották ki a feltoredezett betonjárdákat, és minősített játszótérük is van.

Mint már említettük, a KORK két részből áll: magából az üdülőből, valamint a vele szemben lévő szabadidős területből. Itt található a

játszótér, egy strandröplabda-pálya, de terveik között szerepel a meglévő két tenispálya felújítása, egy füves focipálya, és egy felnőttek által használt „fitness park”, kialakítása, valamint a nyomaiban még fellelhető futókör felújítása is.

A tervek mindig szépek, de mennyi a realitása ezek megvalósításának? Magyarán: van-e, lesz-e elég anyagi fedezet ezekre? – jut eszembe, hallgatva az üdülővezetőt, és rá is kérdezek.

– Mindig előre kell gondolkodnunk – mondja Farkas Nikoletta –, s csak olyan lépésekkel haladunk, amit költségvetési lehetőségeink megengednek számunkra. Az ezredtől minden segítséget megkapunk, s ezzel élve apránként valósítjuk meg terveinket.

Miután az üdülővezető idén kezdi meg első igazi szezonzját, arra is kí-

váncsi vagyok, milyen egyéb – nem „építészeti” – tervekkel rendelkeznek?

– Mint már mondtam, hosszú időt töltöttem el különböző logisztikai beosztásokban, olyanokban, ahol szinte minden fontos ismeretet megszerkeztem. De mindig is érdekelték az új kihívások, s mivel szeretek emberekkel dolgozni, és foglalkozni, úgy éreztem, ez az a munka, ami a legközelebb áll a szívemhez. Szerencsére parancsnokunk, Zentai László ezredes is támogattott ebben, így most – bár látom, hogy mekkora falat ez a feladat – jól érzem magam a bőrömben. Számtalan tervem, elképzelésem van. Az egyik az, hogy minél interaktívabbá tegyük vendégeink számára a nálunk eltöltött időt. A rendelkezésünkre álló lehetőségekkel, eszközökkel igyekszünk minél szélesebb, üdülön kívüli programokat is biztosítani, kínálni nekik. Pozitív

visszajelzés volt számunkra, hogy vendégeink – főleg az ország keleti feléből érkezők – „kívánságlistáján” azok a programok, látnivalók szerepeltek, amelyekre mi is gondoltunk – jegyzi meg a zászlós.

De térjünk vissza egy üdülővezető minden napjainak valóságába: számtalan „kétkezi” feladat is vár rájuk 2017-ben. Anyagi lehetőségeik függvényében folytatni kívánják a vendégházak külső burkolatának javítását, festését, berendezéseik, bútoraik cseréjét, a járdák további karbantartását. Idei terv az érintés- és villámvédelmi felülvizsgálatok elvégzése, a kismedence vezérlőpaneljének cseréje, az étkezde klímarendszerének átépítése, a közvilágítás és a kamerarendszer bővítése, valamint a parkosítás, illetve egyes kerítésszakaszok javítása. Ezek a feladatok jelentősen leterhelik a csapatot, hiszen az üdül-

tetéssel egy időben kell elvégezniük: oda kell figyelni a szolgáltatókra, miközben a vendégek komfortérzetéről szintén gondoskodniuk kell. Apropos, szolgáltatók. Niki azt is megemlíti, hogy csak többszöri pályáztatás után tudtak találni egy olyan vállal-

kozót, aki mindenki meglegedésére, magas színvonalon működteti a büfét.

– Egy parttól távoli üdülőhelyen természetes igény, hogy működjön egy vendéglátóhely a területen – summázza a teendőket.

Születésnap i köszöntő

Századik születésnapja alkalmából köszöntötték Kis József nyugállományú ezredest. Az ünnepeltnek a honvédelmi miniszter és a Honvéd Vezérkar főnöke által aláírt emléklapot, valamint az MH Katonai Igazgatási és Központi Nyilvántartó Parancsnokság (MH KIKNYP) oklevelét Vanyur Tibor ezredes, az MH KIKNYP parancsnoka adta át. Az MH Hadkiegészítő, Felkészítő és Kiképző Parancsnokság honvédelmi felkészítő és katonai testnevelési osztályát vezető dr. Eleki Zoltán ezredes pedig a katonai testnevelők nevében köszöntötte Kiss Józsefet, aki mint aktív katona – a Kosuth Fegyvernemi Tiszti Iskola és a Sport Tiszti Iskola elvégzését követően – sportvezetőként és sporttisztként szolgált.

Heszler Ramóna Petra; fotó: Dévényi Veronika

Kiséri-Nagy Ferenc elmúlt ötven évben készített képeiből nyílt kiállítás a budapesti Kerepesi úton, a Balassi Bálint Bajtársi Egyesületnél. A hetvenéves fotóriporter 1967-ben kezdte pályafutását, több lapnál dolgozott külsős munkatársként. Sorra jelentek meg felvételei a Magyar Ifjúságnál, a Pajtásnál és az Esti Hírlapnál. Sorkatonai évei után a Zrínyi Kiadó Néphadsereg című hetilapjánál kezdett el dolgozni. Pályafutása során képeivel több díjat nyert. 2007-ben ment nyugdíjba a Zrínyi Kht. munkatársaként. A kiállítást Zsalakó István, a HM Zrínyi Nonprofit Kft. médiaközpont-vezetője nyitotta meg, majd átnyújtotta Benkóczy Zoltán ügyvezető elismerő oklevelét Kiséri-Nagy Ferencnek.

Takács Vivien; fotó: Tóth László

IN MEMORIAM

2017. január 30. és február 24. között elhunyt: Bán Gusztáv ny. ezredes, a Magyar Honvédség halottja (84), dr. Kender Antal ny. ezredes (80), Jakab Sándor ny. ezredes (86), Katona Tibor ny. ezredes (83), Knapszik György ny. ezredes (76), Skrabán László ny. ezredes (82), Balog Béla ny. ezredes (88), Fehér István ny. ezredes (85), dr. Laczkó Mihály ny. alezredes (74), dr. Horváth Tibor ny. alezredes (83), Horján László ny. alezredes (92), Karasz Sándor ny. alezredes (81), Laki Károly ny. alezredes (89), Oláh Mihály ny. alezredes (91), Otlík Tivadar Lajos ny. alezredes (80), Simon László ny. alezredes (84), Szűcs Rózsa ny. alezredes (87), Fekete Ferenc ny. alezredes (89), Guttmann László ny. alezredes (86), Szedlák Sándor ny. alezredes (84), Tóth István ny. alezredes (52), Bajnai Gusztáv ny. alezredes (84), dr. Geréb László Emil ny. alezredes (73), Gárdonyi Aurél ny. alezredes (76), Matuz Gábor ny. alezredes (85), Nagy Sándor ny. alezredes (89), Orosz Gyula ny. alezredes (58), Torma Zoltán ny. alezredes (73), Jurás József ny. őrnagy (81), Radvánszki János ny. őrnagy (89), Simon Ferenc ny. őrnagy (91), Bunkóczi János ny. őrnagy (88), Bogolin Csaba ny. őrnagy (65), Stelcz József ny. őrnagy (89), Vizkeleti Béla ny. őrnagy (87), Ádám László ny. százados (64), Antal István ny. százados (85), Kovács Imre ny. százados (84), Fodor Márton ny. főtorzszászlós (78), Enner Ká-

roly ny. törzszászlós (71), Molnár Sándor ny. törzszászlós (80), Varga János ny. törzszászlós (62), Gazsi László ny. törzszászlós (62), Kertész János ny. törzszászlós (85), Kovács Lajosné ny. törzszászlós (69), Mihály Ferenc ny. törzszászlós (82), Dévai János ny. törzszászlós (91), Nagy László ny. törzszászlós (68), Gavrán Nándor ny. törzszászlós (76), Mocsári Alajos ny. zászlós (84), Prisztács József ny. zászlós (82), Váczi István ny. zászlós (64), Filyó Andrásné ny. zászlós (78), Tóth István ny. zászlós (57), Gedai Antal ny. zászlós (77), Horváth Róbert ny. zászlós (76), Mészáros Tamás Bertalan ny. zászlós (61), Jankovics Tibor ny. főtorzszórmester (60), Fehérvári Miklósné ny. főtorzszórmester (61), Staudtné Karácsonyi Andrea ny. főtorzszórmester (52), Pál János István ny. közalkalmazott (89), Ruskai Józsefné ny. közalkalmazott (73), Szabó Istvánné ny. közalkalmazott (85), Boros István ny. közalkalmazott (84), Éger Lászlóné ny. közalkalmazott (86), Érsok Béláné ny. közalkalmazott (87), Gadányi Istvánné ny. közalkalmazott (87), Szigetiné Demeter Margit ny. közalkalmazott (66), Tömör Vincéné ny. közalkalmazott (86), Csabai Antalné ny. közalkalmazott (100), Horváth Gyula ny. közalkalmazott (75), Lindner Miklósné ny. közalkalmazott (82), Mészáros Tiborné ny. közalkalmazott (83), Roóz Tibor ny. közalkalmazott (75), Hilmer Gyuláné ny. közalkalmazott (69), Kovács László Károly ny. közalkalmazott (66).

EMLÉKÜKET KEGYELETTEL MEGŐRIZZÜK.

MEGNYITOTTUNK: shop.hmzrinyi.hu

HM ZRÍNYI
TÉRKEPÉSZETI ÉS KOMMUNIKÁCIÓS
SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ NONPROFIT KFT.

Zrínyi Kiadó – HM Zrínyi Nonprofit Kft.

1087 Budapest, Kerepesi út 29/B

Nyitva tartás:

hétfő – péntek 8.00 – 15.30

Győr Edina

Tel.: 06 1 459 5373; 06 30 578 1048

E-mail: gyoredina@armedia.hu

Magyar Renáta

Tel.: 06 1 459 5319; 06 30 632 7605

E-mail: magyarrenata@armedia.hu

HONVEDELEM.HU

A KATONAI HÍRPORTÁL

*Látogasson el
hozzánk!*

**FOTÓK, VIDEÓK,
HAZAI ÉS KÜLFÖLDI HÍREK, SPORT,
INTERJÚK ÉS MÉG
RENGETEG ÉRDEKESSÉG!**

HM ZRÍNYI
TÉRKEPESZETI ÉS KOMMUNIKÁCIÓS
SZOLGÁLTATÓ KÖZHATALMÚ NONPROFIT KFT.

